



BAB-I MİZAH, MİZAHIN KAPILARINI İŞİTME ENGELLİLER İÇİN AÇIYOR
"Bab-ı Mizah", engelleri ortadan kaldırarak işitme engelli seyircilere doğaçlama oyunlar sergiliyor. **SAYFA 8**



HER KOŞULDA HAYATTA KALABİLEN TEK CANLI "TARDİGRADA"
Çok düşük veya yüksek sıcaklıklar, radyasyon, açlık ve susuzluk... Bu mucize canlı için hiçbir sorun teşkil etmiyor! **SAYFA 11**

ÜNİVERSİTE **SAYFA 3-4**

Anadolu'da "7.Çevre Şenliği"

Eskişehir Seramik Park Projesi NCECA'da ilgi gördü

ANOVAD ile aileler otizmi öğreniyor

İLK YERLİ ZEKÂ TESTİ ANADOLU'DAN **SAYFA 5**

KÜLTÜR Ş SANAT **SAYFA 9**

SARMAŞIK'LA 2015'İN ÖDÜLLÜ YÖNETMENİ: TOLGA KARACELİK

"40 Bilinmeyen" fotoğraf sergisi açıldı

"Yüreklere değen türkülerle "Değişler Konseri"

EKONOMİ **SAYFA 12-13**

TEKNOLOJİ ÜRETİMİNDE TÜRKİYE NASIL BİR NOKTADA KONUMLANIYOR ?

Anadolu'da havacılık sektörü konuşuldu

Anadolu'da Yrd. Doç. Dr. Ahmet Karakocacı'ya "Bilimsel Çalışma" ödülü



ANADOLU ÜNİVERSİTESİ'NDE KÜTÜPHANE HAFTASI

Bu yıl 28 Mart - 3 Nisan tarihleri süresince 52'ncisi kutlanan "Kütüphane Haftası" kapsamında Anadolu Üniversitesi Rektörü

Prof. Dr. Naci Gündoğan bir mesaj yayımladı. Hafta içerisinde Türkiye'de 81 ilde eş zamanlı olarak gerçekleştirilen kitap okuma etkinliğine, Ana-

dolu Üniversitesi Kütüphanesi önünde toplanan öğretim üyeleri, idari personel ve öğrenciler de katıldı. Kütüphane Haftası dolayısıyla ayrıca Anadolu Üni-

versitesi Medya Merkezi ve TV Yapım Merkezi tarafından Anadolu Üniversitesi Kütüphanesi için bir tanıtım filmi hazırlandı. Haberin ayrıntıları **SAYFA 2'**de



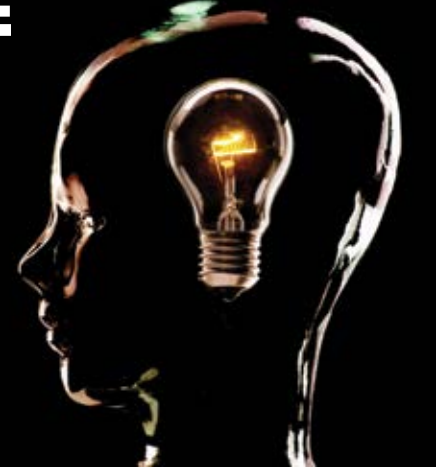
ANADOLU ÜNİVERSİTESİNDEN TÜRK DÜNYASI KÜLTÜR BAŞKENTİ'NE YAKIŞIR BİR MERKEZ

SAYFA 6-7

ANOMAT BECERİ ÖLÇEĞİ TÜRKİYE'DE BİR İLKE İMZA ATIYOR

Okul öncesi 3-6 yaş dönemi çocukların matematik becerilerini tespit etmeye yönelik olan ölçek, Türkiye'de ilk kez uygulanıyor.

SAYFA 4



"SAKİN" BİR NEFES ALMA ZAMANI

Cittaslow, yani "yavaş şehir"ler; sakin bir nefes alabileceğimiz, saklı kalmış güzellikler vaat ediyor bizlere. Cittaslow kavramını, Anadolu Üniversitesi Turizm Fakültesi Öğretim Üyesi Yrd. Doç. Dr. Emre Ozan Aksöz ile konuştuk.



SAYFA 10

ANALİZ, İYİYİ KUSURSUZ YAPAR

Eskişehir Basket bünyesinde yardımcı antrenör olarak istatistik uzmanlığı yapan antrenör Semih Uslu ile istatistik dünyasının dününü ve bugünü konuştuk.

SAYFA 14-15



ANADOLU ÜNİVERSİTESİ'NDE KÜTÜPHANE HAFTASI

Haber Merkezi

Bu yıl 52'ncisi kutlanan "Kütüphane Haftası" kapsamında Anadolu Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Naci Gündoğan bir mesaj yayımladı. Hafta içerisinde Türkiye'de 81 ilde eş zamanlı olarak gerçekleştirilen kitap okuma etkinliğine, Anadolu Üniversitesi Kütüphanesi önünde toplanan öğretim üyeleri, idari personel ve öğrenciler de katıldı. Kütüphane Haftası dolayısıyla ayrıca Anadolu Üniversitesi Medya Merkezi ve TV Yapım Merkezi tarafından Anadolu Üniversitesi Kütüphanesi için bir tanıtım filmi hazırlandı.

Anadolu Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Naci Gündoğan, Kütüphane Haftası dolayısıyla bir mesaj yayımladı

Rektör Gündoğan mesajında şu ifadelerle yer verdi: "Kitaplar ummana açılan kapılardır. Her biri kendi medeniyet mirası ile ilgili ayrı bir giz barındırır içinde. Hayat bilgisi sunar; hayatı öğretir. Her kim sözü edilen gizden bir şeyler sezinlemek ve ummana açılmak isterse, bu kapılardan geçmelidir. Kütüphaneler ise keşfe hazır, kitaplar dolusu ummanlar barındırır içinde ve tabii ki medeniyetler. Hayatlar saklar ve kendini keşfetmesi için ziyaretçilerini bekler.

Bizler bu ziyaretlerin daim olması; yeni nesillerin ummanlara açılması, keşfe hazır gizleri ile medeniyetlerle buluşması için Anadolu Üniversitesi Kütüphanesini 7 gün 24 saat açık tutuyor ve ziyaretlerin artarak devam etmesini istiyoruz. Başta, kitapları kendisine dost edinmiş; okuma ve öğrenme azmi ile dolu bütün ziyaretçilerimiz olmak üzere; bu ziyaretleri mümkün kılan kütüphane çalışanları için bu haftanın amacına uygun ve başarılı bir şekilde geçmesini temenni ederim."

Kitap okuma etkinliği gerçekleştirildi

52'ncisi kutlanan "Kütüphane Haftası" kapsamında, kitap okumanın önemini vurgulamak ve kitap okuma alışkanlığını arttırmak amacıyla, Türkiye'nin 81 ilinde eş zamanlı olarak kitap okuma etkinliği gerçekleştirildi. Anadolu Üniversitesinin de katıldığı etkinlikte, Anadolu Üniversitesi Kütüphanesi önünde toplanan öğretim üyeleri, idari personel ve öğrenciler hep birlikte kitap okudu.

Anadolu Üniversitesi Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Zafer Asım Kaplancıklı, etkinlik hakkında "Böyle güzel bir havada herkesin elinde kitap var ve herkes kitap okuyor, bu çok güzel bir görüntü. Bu keyifli ortamda bulunmaktan çok mutluyum. Ben öğrencilik hayatımda bu kütüphaneden çok yararlandım." şeklinde konuştu. Yönetim

olarak işe başladıkları günden itibaren kütüphanenin 7/24 çalışması için hizmet verdiklerini söyleyen Prof. Dr. Kaplancıklı, "Çalışmanın, araştırmanın zamanı ve yeri olmaz. Bu yıl, bir öğrenci arkadaşımız kütüphaneden 233 tane kitap almış, bu durumla gurur duyuyoruz. İnşallah bu tür organizasyonlar ve etkinlikler artarak devam eder." dedi ve herkesin Kütüphane Haftası'nı kutlayarak konuşmasını sonlandırdı.

Anadolu Üniversitesi Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanı Güven Tunçel ise Anadolu Üniversitesi Kütüphanesinin Türkiye'nin önde gelen kütüphanelerinden biri olduğunu belirterek "Başta Rektörümüz ve üst yöneticilerimize, kütüphanemize verdikleri desteklerden dolayı teşekkür ediyorum. Tüm okuyucularımız, çalışanlarımız ve katkıda bulunan herkes için Kütüphane Haftamızın hayırlı olmasını diliyorum." şeklinde konuştu.

Etkinlikte, 2015 yılında en çok ödünç kitap alan öğrenci ve idari personele çeşitli hediyeler verildi. Öğrenciler arasında; Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümünden Oktay İsmet Yılmaz 233 kitap, aynı bölümden Mustafa Batur 158 kitap, Fen Fakültesi Fizik Bölümünden Ali Büyükpınar ise 115 ödünç kitapla ödül almaya hak kazandı. İdari personel arasında ise Devlet Konservatuarı'ndan Gülşen Yılmaz 219, Sağlık Kültür ve Spor Dairesi Başkanlığı Spor Salonundan Mümine Oğuz 176 ve Açıköğretim Fakülte-

si'nden ise Özge Özkan 152 kitapla ödüle layık görüldüler.

Etkinliğin sonunda, kitap okuyan tüm katılımcılara Anadolu Üniversitesi Kütüphanesinin hediyeleri dağıtıldı.

"Çok Sesli Sessizlik": TV Yapım Merkezi ve Medya Merkezinden Anadolu Üniversitesi Kütüphanesi için tanıtım filmi

Kütüphane Haftası dolayısıyla Anadolu Üniversitesi Medya Merkezi ve TV Yapım Merkezi tarafından bir tanıtım filmi hazırlandı. Anadolu Üniversitesi Kütüphanesi ile ilgili hazırlanan tanıtım filmiyle bu haftaya olan farkındalığı artırmak amaçlandı. Bir kütüphanenin tanıtımını yapmaktan daha farklı anlamlar içeren filmde, Anadolu Üniversitesi Kütüphanesinin örneğine az rastlanan nitelikte bir donanımına sahip olması ele alındı.

Filmin yapımına, Anadolu Üniversitesi Kütüphanesi Müdürlüğü-

den çalışan personele ve Anadolu Üniversitesi öğrencilerine kadar pek çok kişi katkı sağladı.

Tanıtım filminde, kütüphanenin bir gününü oluşturan 24 saatin tamamında kapılarının açık olması, araştırmak, çalışmak ve düşünmek isteyen bireyler için eşsiz bir olanak sağlıyor olması kütüphaneye dair ön plana çıkarılan unsurların başında yer aldı.

Filmde öne çıkarılan bir diğer önemli unsur ise Anadolu Üniversitesi Kütüphanesi bünyesinde varlığını sürdüren "nadir eserler" bölümü oldu. Bununla beraber e-kitap ve e-dergi hizmeti, 6 bine yakın tez arşivi, engelli bireylerin çalışmalarını sürdürmeleri için özel pek çok olanak, kampüs dışı erişim, ödünç tablet kullanım hakkı gibi akla gelen ilk öğelerin dışında; kütüphane ziyaretçilerinin çalışmalarını daha rahat gerçekleştirebilmeleri için sunulan olanaklar, çekilen filmde vurgulanan diğer önemli noktaları oluşturdu.



KÜNYE

ANADOLU HABER

Sahibi

Anadolu Üniversitesi Rektörü
Prof. Dr. Naci GÜNDOĞAN

Genel Yayın Yönetmeni

İletişimden Sorumlu Rektör Danışmanı
Doç. Dr. Barış KILINÇ

Haber Merkezi ve Genel Yayın
Koordinatörü
Uzman Elif Pınar KILINÇ

Gazete ve Dergi Koordinatörü
Yazı İşleri Müdürü
Arş. Gör. Sibel KURT

Sosyal Medya
Koordinatörü
Uzman H. Hande KAYNAR

Basın ve Halkla İlişkiler
Müdürü
Arş. Gör. M. Çağatay TOK

İstihbarat Şefi
Yasemin CANBOLAT

Sorumlu Editör
Arş. Gör. İpek KUMCUOĞLU - Gökhan AKKURT

Görsel Tasarım
Emre ÖZGÜL - Fırat SOSUNCU - Esra ÖĞÜLMÜŞ - Ece CİLVE

EDİTÖRLER

Üniversite
İhsan Tarık ÇELİK
Sedef ORAL

Şehir
Gökhan
AKKURT

Kültür Sanat
Havva
ŞEKERCİOĞLU

Çevre
Arş. Gör. İpek
KUMCUOĞLU

Bilim ve Teknoloji
İlker
ŞEKERCİOĞLU

Ekonomi
Arş. Gör. Sibel KURT
Sedef ORAL

Spor
M. Sezer
KIZILATEŞ

Etkinlik Haberleri
Havva
ŞEKERCİOĞLU

Fotoğraf
Fırat
SOSUNCU

Fotoğraf Ekibi: Nazar KILINÇ - Canberk ÇEVİK - Eren AVCI

Türkçe Editörleri: Emine KOYUNCU - Hatice ÇALIŞKAN KÖKEN

Yayın Türü: Yerel süreli yayın
Yıl: 17 Sayı: 736
Basım tarihi: 11 Nisan 2016
Pazartesi günleri yayımlanır

Anadolu Üniversitesi
Basım evinde
10.000 adet basılmıştır.
ISSN 1302-0005

Telefon: 0.222 335 05 80 - 2496
0.222 335 28 00
e-mail: haber@anadolu.edu.tr
hamer@anadolu.edu.tr

Basın ve Halkla İlişkiler
Müdürlüğü
Telefon: 0.222 335 05 80 - 2484



Anadolu'da "7. Çevre Şenliği"

Anadolu Üniversitesi Doğa ve Çevre Kulübü tarafından 7'nci si düzenlenen "Çevre Şenliği", Sinema Anadolu'da gerçekleştirildi. "Sürdürülebilir gelecek ama nasıl?" konusunun ele alındığı etkinliğe konuşmacı olarak; İstanbul Teknik Üniversitesi İnşaat Fakültesi Çevre Mühendisliği Bölümü Emekli Öğretim Üyesi Prof. Dr. Ahmet Samsunlu, Gaia Dergisi'nden Yeşim Özbirinci, Gamzegül Kızılıcak, Adem Aykanat, Aykut Uludağ, yazar Buket Uzuner, good4trust.org kurucusu Dr. Uygur Özresmi, sürdürülebiliriyasam.tv kurucusu Tuna Özçuhadar, Çevreci Etkinlikler kurucusu Emrah Kurum, Anadolu Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Hasan Ferdi Gerçel, öğretim elemanları ve öğrenciler katıldı.

Etkinliğin açılış konuşmasını gerçekleştiren Anadolu Üniversitesi Doğa ve Çevre Kulübü Başkanı Esra Mutlu kulübün kuruluş amacı, tarihi ve gerçekleştirdiği çalışmalar hakkında bilgiler verdi. Üniversitede derslerin dışında kulüplerde aktif olarak görev almanın öğren-

cilere planlamayı, proje yapmayı ve kriz yönetmeyi öğrettiğini söyleyen Mutlu, kendilerine böyle bir fırsat verildiği için Anadolu Üniversitesi Rektörlüğüne ve hocalarına teşekkür ederek sözü Anadolu Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Hasan Ferdi Gerçel'e bıraktı.

Çevre Şenliği etkinliğinin içerisinde yer almaktan mutluluk duyduğunu ifade eden Prof. Dr. Gerçel, "Böyle bir etkinliğin Anadolu Üniversitesi'nde düzenlenmesi ve birbirinden değerli konukları ağırlamak beni çok mutlu etti. Bu tarz etkinliklere her türlü desteğin verilmesine hazırız." şeklinde konuştu.

Sürdürülebilir gelecek ama nasıl?

Günün ilk sunumunu gerçekleştiren İstanbul Teknik Üniversitesi İnşaat Fakültesi Çevre Mühendisliği Bölümü Emekli Öğretim Üyesi Prof. Dr. Ahmet Samsunlu, sürdürülebilirlik ve ekoloji terimlerinin anlamlarını açıklayarak dünyada ve Türkiye'deki sürdürülebilirlik projelerine örnekler verdi. Prof. Dr. Samsunlu, sürdürülebilir bir yaşam için tüketimin kontrol altına alınması

gerektiğini vurgulayarak konuşmasına devam etti ve şunları ekledi: "Sizin ne ifade ettiğiniz, topluma ne verdiğiniz ve topluma ne katkıda bulunduğunuz sürdürülen arabanın markasından, kullandığımız telefonunuzun modelinden çok daha önemli." Türkiye'de gerçekleşen sürdürülebilirlik projelerini de anlatan Prof. Dr. Samsunlu, "Çevrenin korunması ve sürdürülebilirliğinin siz çevreci gençlerin tutum, davranış ve çabalarıyla olabileceğine inanıyorum." diyerek konuşmasını bitirdi.

Gaia Dergisi hakkında bilgiler veren derginin yazı işleri sorumlusu Gamzegül Kızılıcak, "Biz daha çok gönüllü olarak çalışıyoruz ve ekolojist bir bakış açındayız diyebiliriz." dedi. Dergi editörü Yeşim Özbirinci ise eko kentleşmeye önem verilmesi gerektiğini vurgulayarak "Eğer şehirler betonlaşmaya devam ederse ve biz de doğadan kaçmaya devam edersek sürdürülebilirlik için uğraşacağımız bir geleceğimiz olmayacak." şeklinde konuştu.

Sanatı tabiatın taklidi olarak gören yazar ve çevre bilimci Buket Uzuner, önemli bir konu olan çev-

renin edebiyattan soyutlanamayacağını ifade etti. Sürdürülebilirlik hakkında da bilgiler veren Buket Uzuner konuşmasına seri olarak yazmaya başladığı "Uyumsuz Defne Kaman'ın Maceraları" adlı "Su" ve "Toprak" kitaplarından bazı kesitler okuyarak son verdi.

Birçok çevre koruma derneğinin yöneticiliğini yapan, şu anda ise "good4trust.org"un kurucu yöneticisi olan Dr. Uygur Özresmi, dünyada kullanılabilir çok az su ve havanın bulunduğu, eğer değerini bilmezsek onların da kimyasının bozulacağından söz etti. Ekoloji ile ekonominin farklı yönlerde ilerlediğini belirten Dr. Özresmi sözlerini şu şekilde sürdürdü: "Sürdürülebilirliğe katkıda bulunmak için kendimize nasıl davranılmasını istiyorsak başkalarına da öyle davranmalıyız. Bir şeyi satın alırken, bunu almama gerek var mı diye kendimize gerçek bir soru sormalı, gerek yoksa almamalıyız. Ayrıca bu alacağımız şey ekolojik ve sosyal açıdan adil bir şekilde mi üretilmiş diye araştırmalıyız."

Karmaşık ve her şeyin birbiriyle bağlantılı olduğu bir dünyada yaşa-

dığımızı ifade eden "sürdürülebiliriyasam.tv" kurucusu Tuna Özçuhadar, bu karmaşık düzende her bir alanın uzmanlarının bir araya gelerek yapacakları iş birliğiyle sistemde düzenin sağlanabileceğini belirtti. Tuna Özçuhadar konuşmasının devamında şunları söyledi: "Doğaya yabancı kalıcı bileşenler üretmek, doğanın döngülerini yürütmeye becerisini fiziksel olarak engellemek gibi davranışlarımız sürdürülebilirliği engelliyor. Plastik ürünler, zirai ve kimyasal maddeler asla yok olmuyor ve ekosistem bunu hazmedemiyor. İçinde bulunduğumuz sistemde başarıyı tanımlamalı, stratejimizi ve araçlarımızı belirlemeli ve bunlara uygun olarak eylemlerimizi gerçekleştirmeliyiz."

Son olarak konuşmasını yapmak üzere sahneye çıkan Çevreci Etkinlikler kurucusu Emrah Kurum, çevreci etkinlikleri örneklerle tanıtarak konuşmasını gerçekleştirdi.

Konuşmacılara plakalarının takdim edilmesinin ardından, "7. Çevre Şenliği" sona erdi. ■

Haber: Emre Özdemir
Mustafa Sarıkavak



Dünyanın en önemli seramik kurullarından olan "National Council on Education for The Ceramic Art (NCECA)", 50. kongresini Kansas City Missouri'de gerçekleştirdi. Seramik sanatı alanında, dünyanın birçok yerinden yaklaşık 6 bin akademisyen ile sanatçının yer aldığı ve pek çok etkinliğin gerçekleştirildiği organizasyonda, "Anadolu'da Atık Seramik Kullanımının Hikâyesi: Eskişehir Seramik Parkı" projesi ve sunumu ilgi gördü.

Anadolu Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü Müdürü Prof. S. Sibel Sevim, projeye ilgili şöyle konuştu: "Eskişehir Seramik Park Projesi, Eskişehir civarında yer alan seramik fabrikalarının atıklarıyla gerçekleştirilmiş bir proje. Yaklaşık 18.000 m²'lik alana konumlandırılmış projenin uygulamasında seramik müze-galeri binası, 1500 kişilik amfi tiyatro, yürüyüş yolları ve park alanında konumlandırılmış 5 heykel bulunuyor. Türkiye'de ilk olma özelliği

taşıyan projenin tasarımında geçmişle günümüz arasında bir bağ kurulması ve gelecek kuşaklara da kültürel bir miras bırakılması amacıyla geleneksel Anadolu motiflerinin çağdaş yorumlamaları kullanıldı. Eskişehir Seramik Park Projesi, uygulamalarda atık seramik kullanılması nedeniyle de aynı zamanda çevreci bir projedir."

Dünyada yankı uyandıran ve "50 Years 50 Women" küratörleri tarafından da ilgiyle karşılanan

Eskişehir Seramik Park projesinin tanıtıldığı etkinlikte, NCECA ile birlikte hazırlanan Eskişehir Seramik Parkla ilgili video, etkinlik süresince sosyal medyada paylaşıldı. "50 Years 50 Women" seramik sergisine dünyanın çeşitli yerlerinden alanında önde gelen 50 kadın sanatçı davet edildi.

Kansas şehri Amerikan Jazz Müzesi Sergi Salonları'nda açılan sergi, 13 Mayıs 2016 tarihine kadar ziyaret edilebilecek. ■

Haber: Sedef Oral

ANOVAD ile aileler otizmi öğreniyor

Otizm Spektrum Bozukluğuna (OSB) sahip çocukların eğitimlerinde ailelerin bilinçlendirilmesi amaçlanarak Anadolu Otizm Vakfı ve Anadolu Üniversitesi Teknoloji Transfer Ofisi iş birliği ile başlayan "Anadolu Otizm Vakfı Aile Destek Eğitim Programı (ANOVAD)" tamamlandı. Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi Özel Eğitim Bölümü Öğretim Üyesi ve Anadolu Otizm Vakfı Eğitim Koordinatörü Prof. Dr. Sezgin Vuran'ın liderliğinde Flash temelli e-öğrenme içerikleriyle hazırlanan proje, Vakıf Süpervizör Eğitimcileri Akın Gönen, Deniz Onur, Gökhan Uslucan, Sueda Uslucan, Zeynep Yar Erden, Pelin Hiçsolmaz, etkileşimli öğretim yazılımını

tasarlama ve gerçekleştirmede Yrd. Doç. Dr. Muhammet Recep Okur ve teknik alanda Hakan Cirit'in destekleriyle hayata geçirildi.

"Ebeveynlerin eğitilmesi süreci hızlandırılabilir"

OSB'li çocukların, erken dönemde başlayan yoğun bir eğitim sürecinden geçmelerinin OSB'den kaynaklanan birtakım yetersizliklerini aşmaları açısından büyük önem taşıdığı proje kapsamında, "Bu süreç ebeveynlerin eğitilmesi ile hızlandırılabilir. Bu programın amacı kanıt temelli uygulamalar olarak adlandırılan ve OSB'li çocukların eğitiminde anne babalarıyla kolaylıkla kullanabilecekleri yöntemleri, online ortamda etkile-

şimli olarak onlara sunabilmektir." ifadelerine yer verildi.

Verimli ve etkili sonuçlar alabilmek için OSB'li çocukların haftada 20-40 saatlik eğitimlerle desteklenmesi gerektiğine dikkat çeken Prof. Dr. Sezgin Vuran, Türkiye'de OSB'li çocukla çalışabilecek uzmanların sınırlı sayıda olduğunu ve bu nedenle 20-40 saatlik eğitimin oldukça zor olduğunu belirtti. "Böyle bir ortamda çocuklarını en iyi tanıyan kişiler olarak ailelerin, eğitime desteklenmesi çok önemli. OSB görülme sıklığının son yıllarda artması, ailelerin otizm ile ilgili eğitilmesinin önemini göstermekte." diyen Prof. Dr. Vuran, çalışmanın "Otizm Spektrum Bozukluğu ve Yasal

Haklar, Alternatif İletişim ve Yardımcı Teknolojilerin Kullanımı, Problem Davranışların Artırılması, Problem Davranışların Önlenmesi ve Azaltılması, Günlük Rutinlerin Planlanması ve Etkinlik Çizelgeleri" olmak üzere 5 modülden oluştuğu bilgisini verdi.

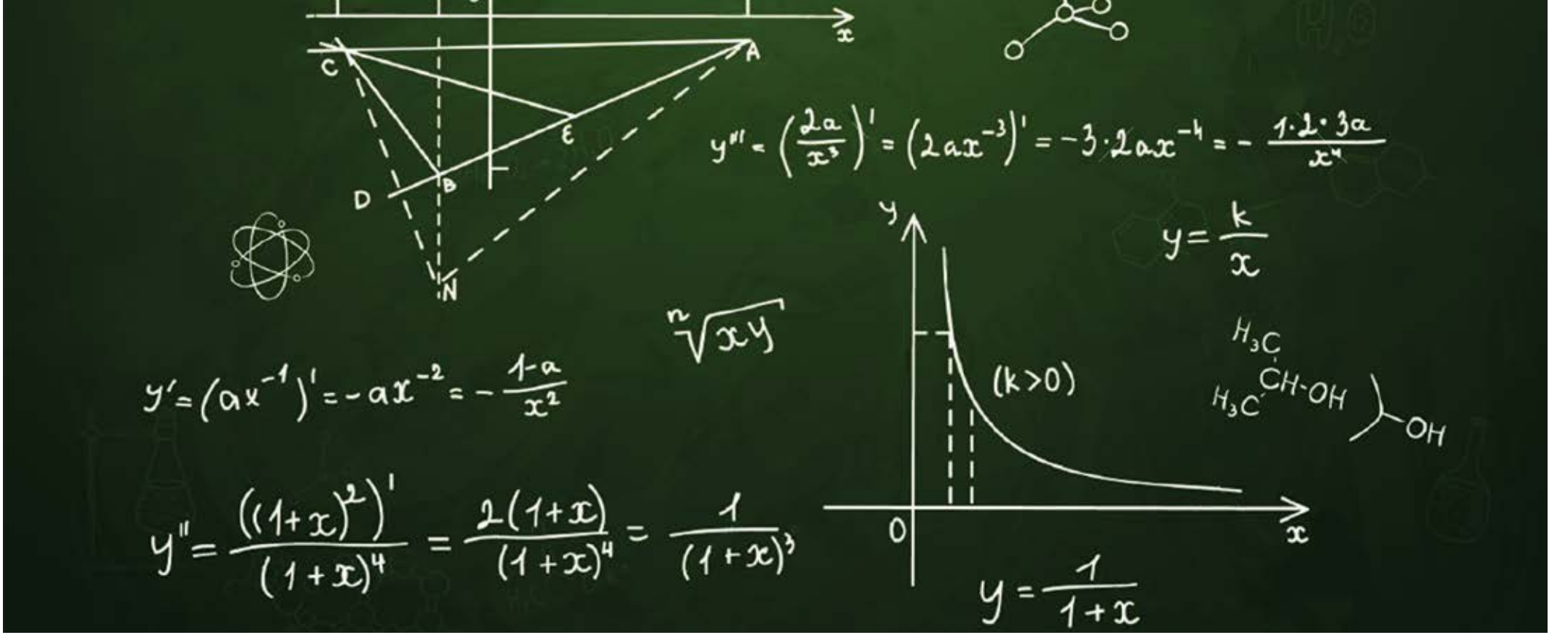
115 videoda en doğal halleriyle yer aldılar

Projenin otizmli çocuklarla doğal ortamda, herhangi bir senaryo yazılmadan çekilmiş 115 videoya yer verilmesi açısından çok önemli olduğunu kaydeden Prof. Dr. Vuran, modüllerdeki öğretim yöntemlerinin nasıl kullanıldığına dair çekilen bu videoların 5 modül içerisinde yerleştirildiğini söy-

ledi ve şu cümleleri ekledi: "2015 yılının Temmuz ayında projenin tamamlanmasının ardından Anadolu Otizm Vakfı'ndaki 60 aileden 30'una yüz yüze, 30'una uzaktan eğitim verdik. İnternet imkânı olmayan ailelere DVD gönderdik. Bilgi düzeyinde karşılaştırma yaptığımızda, yüz yüze eğitim ile uzaktan eğitim arasında önemli bir farka rastlamadık. Bunun anlamı, çevrimiçi ya da DVD üzerinden sunulan eğitimin de yüz yüze eğitim kadar etkili bir sonuç vermesidir."

Makaleleri yazım aşamasında olan proje ile ilgili ayrıntılı bilgi almak için www.anadoluotizm.org adresini ziyaret edebilirsiniz. ■

Haber: Esen Özay



ANOMAT BECERİ ÖLÇEĞİ TÜRKİYE'DE BİR İLKE İMZA ATIYOR

Işık AKDOĞAN

Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi İlköğretim Bölümü Okul Öncesi Öğretmenliği Öğretim Üyesi Doç. Dr. Serap Erdoğan öncülüğünde Anadolu Okul Öncesi Beceri Ölçeği (ANOMAT) geliştirildi. Okul öncesi 3-6 yaş dönemi çocukların matematik becerilerini tespit etmeye yönelik olan ölçek, Türkiye'de ilk kez uygulanıyor oluşuyla önem taşıyor. Ölçeğin hazırlanması için oluşturulan araştırma ekibinin başında; Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi İlköğretim Bölümü Okul Öncesi Öğretmenliği Öğretim Üyesi Doç. Dr. Alper Tolga Kumtepe, matematik ekibinde Anadolu Üniversitesi Öğretim Üyesi Doç. Dr. H. Bahadır Yanık, Akşaray Üniversitesi Öğretim Üyesi Yard. Doç. Songül Giren, Anadolu Üniversitesi Öğr. Gör. Doktor Aslı Yıldırım, Anadolu Üniversitesi Araş. Gör. Ümran Alan, Yusuf Kara, Nurbanu Parpuç, Hacettepe Üniversitesi'nden Araş. Gör. Abdülhamit Karademir, Anadolu Üniversitesi Araş. Gör. Dr. Sevcan Yağan Güden bulunuyor.

Anadolu okul öncesi beceri ölçeği (ANOMAT) nedir?

ANOMAT'ı doktora öğrenimi sırasında yazdığı doktora tezinden



yola çıkarak geliştirdiğini söyleyen Doç. Dr. Erdoğan, tezinin araştırma konusunun Amerika ve Avrupa'da yaygın olarak kullanılan Test of Early Methods Ability (TEMA) adlı ölçme değerlendirme ölçeği olduğunu ve tez kapsamında bu ölçeği Türkiye standartlarına uyguladığını söylüyor. Doç. Dr. Erdoğan, ANOMAT'ı geliştirirken kendi doktora tezinden ilham aldığını ifade ediyor. Çocukların matematik becerilerini ölçmeye yarayan ölçek, kısa hikâyeler aracılığıyla okul öncesi dönemdeki çocuklara uygulanıyor. Ölçeğin uygulandığı çocuklar, hikâyeler içerisinde verilen matematik problemlerini farkına varmadan cevaplıyor ve ölçeğe katılmış oluyor.

Bu yöntemin kullanılması, ölçeğin uygulanması sırasında çocukların keyifli bir şekilde soruları yanıtlamasını ve eğlenerek soruları cevaplamalarını sağlıyor. Çocukların yorulmadan katılmasını sağlayan ölçek, çocuklarla iletişim halinde olan, çocukların dilinden anlayan, çocuk bakış açısıyla hikâyeleri anlatan bir üsluba sahip olduğu için objektif bir değer taşıyor. Doç. Dr. Erdoğan, yurt dışındaki birçok matematik ölçeğinde sadece soru-cevap yönteminin kullanıldığını ve bu yüzden ölçeğe katılan çocukların sıklıkla için objektif cevaplar vermeden testi sonlandırdıklarının da altını çiziyor. Anadolu Okul Öncesi Beceri Ölçeği'nde (ANOMAT) ise Ali ile Ayşe adındaki iki kahramanın etrafında dönen hikâye aracılığıyla çocukların matematik becerileri ölçülüyor.

ANOMAT nasıl oluşturuldu?

Ölçek için 4 ay boyunca madde havuzu ve hikâyeler üzerinde ça-



lıştı. Çocuk gelişim uzmanları, grafikerler ve matematik eğitimcilerinden oluşan 30 kişiyle birlikte hazırlanan hikâyeler, elde edilen geri bildirimler doğrultusunda geçerlilik süzgecinden geçirildi. Geçerlilik çalışması bittikten sonra ise norm çalışmaları ve ardından MEB ve TÜBİTAK'tan doğrudan destek alındı. Hikâyelerin oluşturulması aşamasında bütün ekip üyelerinin yoğun bir çalışma sürecinden geçtiğini belirten Doç. Dr. Erdoğan, "Hikâyeleri oluştururken hem Türkiye'deki okul öncesi eğitim programı içerisindeki amaç ve kazanımların ele alındığına hem de dünyada kullanılan Ulusal Matematik Öğretmenleri Konseyinin (NCTM) sunmuş olduğu standartlara uyulduğuna ve dünya genelinde nelere dikkat edildiğine, hangi konu başlıklarına yer verildiğine dikkat edildiğini belirtiyor. Ayrıca ölçeğin hazırlanma aşamasında sadece Türkiye değil, yurt dışındaki matematik uygulama standartları, okul öncesi dönem için yapılan ölçekler de gözden geçirildi. Bu çalışmalar doğrultusunda elde edilen veriler grafikerler aracılığıyla illüstrasyon şekline dönüştürülerek ölçekte kullanılmak üzere hazır hâle getirildi.

Dünyada ilk kez matematik beceri ölçeğinde hikâyeleştirme yapılıyor

Türkiye'de bir ilk olan Anadolu Okul Öncesi Matematik Beceri Ölçeği (ANOMAT), aynı zamanda dünyada da bir ilk. Ölçek, hikâyeleştirme yöntemi kullanılarak uygulanan ilk ölçek olma özelliğine sahip. Bu açıdan, ölçeğin çocuklar tarafından sevilmesi o ölçeğin güvenilirliğini de arttırıyor. Uygulama, ölçek

gibi değil; bir oyun gibi gerçekleştiriliyor.

Doç. Dr. Erdoğan ölçeğin uygulanması esnasında dikkat edilmesi gereken hususlar ile ilgili olarak ise şunları söylüyor: "Ölçeği uygularken özellikle işaretleme kısmına çok dikkat edilmeli. Çocuğa yanlış ya da doğru yaptığı kesinlikle söylenmiyor ve söylenmemeli. Sadece cesaretlendirme cümleleri kurularak çocukların ölçeğe katılma konusunda motive olmaları sağlanıyor. Uygulama sürecinde çocuklar, bazı kavramları öğrenmeye başlıyor. Ölçek bittiğinde ise matematiğe dair kavramlar akıllarında kalabiliyor."

Avrupa'da da uygulanıyor

Türkiye'de ve dünyada bir ilk olan ölçeğin, diğer taraftan Erasmus + (Erasmus Plus) programı kapsamında 5 Avrupa ülkesinde uygulama süreci devam ediyor. Aydın'da bulunan Mimar Sinan Anaokulu ile yürütülen uygulama kapsamında ölçek; İsveç, Polonya, Romanya, Yunanistan, Portekiz gibi ülkelerde yaşayan çocuklara da uygulanıyor. Ölçekle ilgili olarak eğitim vermek üzere Anadolu Üniversitesi ANOMAT ekibinin ve Mimar Sinan Anaokulundan gelen ekibin İsveç'te bir toplantı gerçekleştirdiğini belirten



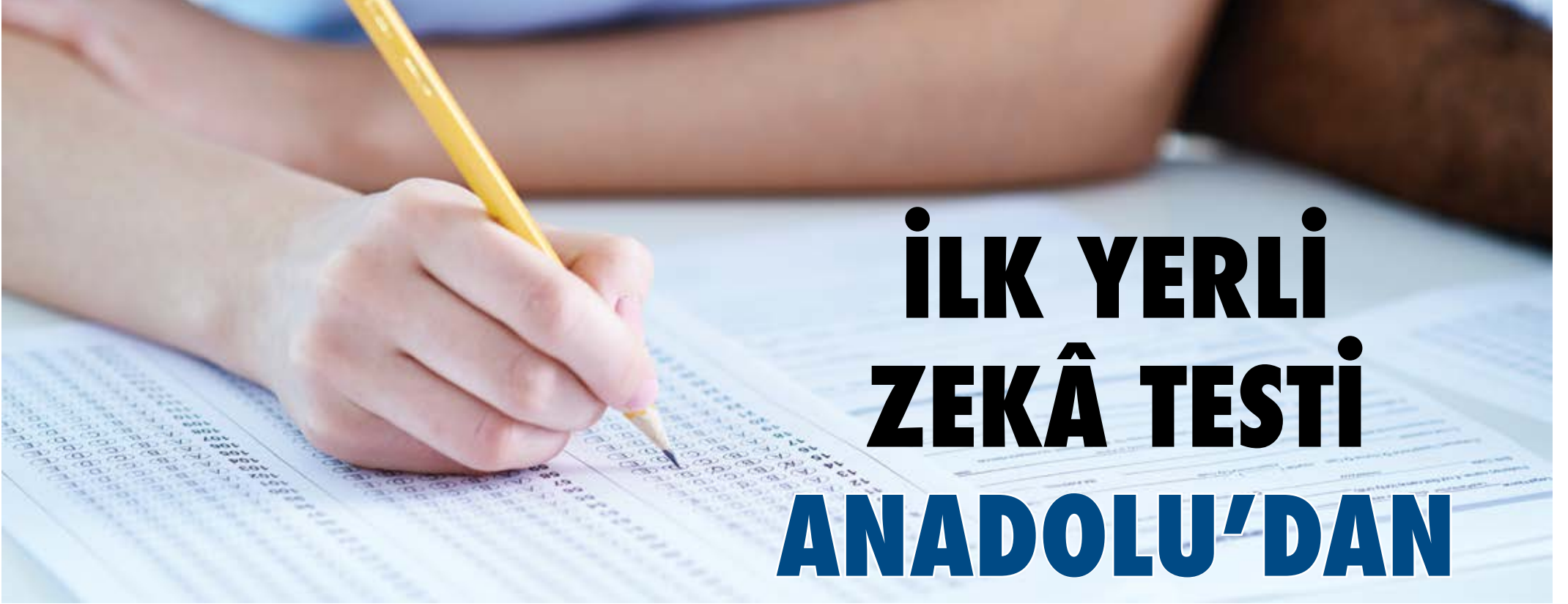
Doç. Dr. Erdoğan, ölçeğin Romanya'da 200 çocuğa uygulandığını ve ardından elde edilen verilerin Aydın'da gerçekleştirilecek olan toplantıda gözden geçirileceğini de vurguluyor. İdealist bir düşünceden yola çıkarak bir ilki gerçekleştirdiklerini belirten Doç. Dr. Erdoğan, sıradaki hedeflerinin projenin devamı için, Bilimsel Araştırma Projeleri (BAP) birimi ile online sistem kurup Türkiye'deki ve yurt dışındaki bir çok çocuğa ulaşmak olduğunu söylüyor.

Ölçek kendini geliştirmeye devam ediyor

Doç. Dr. Erdoğan'a göre, Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından tescillenen ölçeğin daha fazla çocuğa uygulanmaya ihtiyacı var. Gelişmeye devam eden ölçeğin hazırlanmasında görev alan ekip, şu günlerde ölçeğin nasıl daha iyi bir hâle getirileceği konusunda araştırmalar yapıyor. Ayrıca, ekip norm çalışmasını tamamlamadan ölçeği paylaşmamaya özen gösteriyor. Doç. Dr. Erdoğan, bu konuyla ilgili olarak ise "Türkiye'de tescilini de alsanız, telifini de alsanız emek verdiğiniz bir proje, bir çalışma maalesef başkaları tarafından çok kolay bir şekilde suiistimal edilebiliyor. Bu yüzden ekibim ve ben ölçeği paylaştığımız kişi ve ortamlara çok dikkat ediyoruz. Örneğin, ölçeğin bazı araştırmalarda kullanılmasına izin verildi. Fakat araştırma projesinde kullanacak kişilerin, süreci ölçeği geliştiren ekiple birlikte takip etmesi gerektiği yönünde bir karar aldık. Bu nedenle ölçek, ekip tarafından korumaya çalışılıyor." diyor.

KAYNAKÇA

<http://previews.123rf.com/images/bersonne/bersonne1307/bersonne130700014/21070003-illustration-of-green-school-board-Stock-Vector-blackboard.jpg>



İLK YERLİ ZEKÂ TESTİ ANADOLU'DAN

Türkiye'de 1915 yılında Stanford-Binet Zekâ Ölçeği'nin uyarlaması ile başlayan ilk zekâ ölçeği çalışmaları, takip eden 100 yıl içinde zekâ ölçeği uyarlama kültürüyle devam etti. Anadolu Üniversitesi ise bir ilke imza atarak Türkiye'nin ilk yerli zekâ ölçeği olan Anadolu-Sak Zekâ Ölçeği'ni geliştirdi. Anadolu Üniversitesi Üstün Yetenekliler Eğitim, Araştırma ve Uygulama Merkezi (ÜYEP) tara-

findan geliştirilen Proje IQ ile hem Türkiye'ye yerli bir zekâ ölçeği kazandırmak hem de uyarlama kültürünü kırarak yeni zekâ ölçeği geliştirme çalışmalarına öncülük etmek hedefleniyor. Anadolu-Sak Zekâ Ölçeği'nin detaylarını, Anadolu Üniversitesi ÜYEP Müdürü aynı zamanda projenin de yürütücüsü olan Prof. Dr. Uğur Sak ile konuştuk.

Derya ERGÜÇLÜ

Eski Çin ve Yunan kayıtlarına göre zihinsel, kişisel ve fiziksel farklılıkları ölçmek üzere yapılan girişimlerin yaklaşık 2000 yıl öncesine dayandığı tahmin ediliyor. İngiltere'de Francis Galton; Almanya'da Emil Kraepelin ve Fransa'da Alfred Binet'in üzerinde araştırmalar yaptığı zekâ testleri konusundaki sistematik ve bilimsel çalışmalar ise ancak 19. yüzyılın sonlarında ortaya çıkıyor. İlk formel IQ testi, 20. yüzyılın başlarında Fransız hükümetinin, okullardan yararlanamayacak kadar durgun zekâdaki çocukların, yeterli zekâ potansiyeline sahip oldukları hâlde gerekli çabayı göstermedikleri için başarısız olan çocuklardan ayırt edilebilmesi amacıyla Alfred Binet ve Theodore Simon'dan bir zekâ testi incelemelerini istemesi üzerine ortaya çıkıyor.

Günümüzde en yaygın kullanılan zekâ testleri ise Binet ve Wechsler testleri. Öğrenme, soyutlama ve yeni durumlara uyum gösterme kapasitesinin ölçülmeye çalışıldığı bu testlerde sonuç, zekâ yaşının kronolojik yaşa oranı olan zekâ bölümü olarak elde ediliyor.

Türkiye'de Zekâ Ölçeği Çalışmaları

Türkiye'de ise bu çalışmalar, 1915 yılında Stanford-Binet Zekâ Ölçeği'nin uyarlaması ile başlayarak yine zekâ ölçeği uyarlama kültürüyle devam ediyor. Ancak uyarlama kültürünü kırarak yerli bir zekâ ölçeği oluşturma fikriyle yola çıkan Anadolu Üniversitesi ÜYEP, 2015 yılının Ocak ayında Anadolu Üniversitesi Bilimsel Araştırmalar Birimine sunduğu projeyle birlikte, ilk yerli zekâ testini

ortaya koymuş bulunuyor. Anadolu Üniversitesi Üstün Yetenekliler Eğitim, Araştırma ve Uygulama Merkezi (ÜYEP) Müdürü ve aynı zamanda Anadolu Üniversitesi Üstün Zekâlılar Eğitimi Ana Bilim Dalı Başkanı Prof. Dr. Uğur Sak ve ekibi tarafından geliştirilen "Anadolu Sak Zekâ Ölçeği" (ASIS), 100 yılı aşkın süre önce geliştirilen zekâ testlerinin ötesine geçen, genç bir test olması bakımından dikkat çekiyor.

Türkiye'nin ilk yerli zekâ testi olan ASIS, 1915 yılından beri Türkçe'ye çevrilmiş zekâ testlerinin yerine kullanılmak için geliştiriliyor. Güncel zekâ kuramları ve güncel yöntemler kullanılarak hazırlanan testin norm çalışmaları da başlamış durumda. 26 il merkezi, bu merkezlere bağlı ilçe, belde ve köylerde 4-12 yaş grubundaki 5 bine yakın çocuk üzerinde uygulanan test ile norm grupları oluşturuluyor. Bir sonraki aşamada ise ASIS'in, Millî Eğitim Bakanlığına bağlı Rehberlik ve Araştırma Merkezleri'nde çocukların zekâ düzeyinin tanınması için kullanılması planlanıyor.

"ASIS, aynı zamanda bir sosyal sorumluluk projesidir"

Prof. Dr. Uğur Sak, bu projenin aynı zamanda bir sosyal sorumluluk projesi olduğunu ifade ederek şunları söylüyor: "Zekâ testi kullanımı, çok büyük sosyal etkiler yaratıyor. Özel eğitime ihtiyacı olan zihin engelli

çocukların ve üstün zekâlı çocukların tanınmaları bu zekâ testleri sayesinde gerçekleşiyor ve bu çocukların gelecekleri, girmiş oldukları özel eğitim programlarında şekilleniyor. Ama tüm bunların giriş kapısında zekâ testleri yer alıyor ve biz de bu önemli aracı geliştirmiş bulunuyoruz."

Dünyanın her yerinde olduğu gibi Türkiye'nin ilk yerli zekâ ölçeği ASIS'in de ortalama zekâ puanı 100 üzerinden değerlendiriliyor. 7 alt ölçekten oluşan Anadolu-Sak Zekâ Ölçeği'nde 120-130 arası puanlar, üstün zekâ tanısı koymak için gereken puanlar. 70 puan ve altı ise genelde risk grubunu oluşturuyor. ASIS, şimdiye kadar geliştirilen zekâ testleriyle örtüşse de alt ölçekleri bakımından diğer testlerden ayrılıyor. Nöropsikolojik teorik temellere dayandırılan test, birçok testte olmayan zihnin işleme becerilerini, bireyin yaşamında ve eğitim hayatındaki başarıyı etkileyen alt ölçekleri içeriyor.

"Kendi tanılamalarımızı, kendi geliştirdiğimiz araçlarla yapmak en doğrusu"

Geçerlik ve güvenilirlik çalışmaları devam eden ASIS ile üstün yetenekli, zihin engelli, öğrenme güçlüğü olan ve bellek sorunu yaşayan çocukları tanılamak ve onları özel eğitim programlarına yönlendirmek amaçlanıyor. Prof. Dr. Sak, "Bu projeye başlama nedenlerimiz arasında ülkede sosyal bir etki yaratma isteğimiz yatıyor. Türkiye'nin bu alanda var olan ihtiyacının yıllardır farkındayız." diyerek şunları ekliyor: "Kendi tanılamalarımızı, kendi geliştirdiğimiz araçlarla yapmanın en doğrusu

olacağına inanıyoruz. Uygun zaman ve koşulları bekliyorduk ve o günün bugün olduğuna karar verdik."

Uluslararası düzeyde büyük bir rekabet ortamının yaşandığı zekâ testi alanında ASIS de belirli stratejiler ve güçlü iletişim ağları ile adını duyurmak için çalışmalar yürütüyor. Almanya, İspanya, Amerika Birleşik Devletleri, Güney Kore ve Suudi Arabistan olmak üzere 5 ülke ile yapılan görüşmelerin sonunda gerçekleştirilen anlaşmalar ile testlerin gerekli dillere çevirisi yapılarak, tanınırlığının artırılması hedefleniyor. Bu ülkelerde araştırma amacıyla kullanılacak olan Anadolu-Sak Zekâ Ölçeği'nin ilk aşamada, uluslararası düzeyde isim tanınırlığı oluşturması bekleniyor. Öte yandan Türkiye Cumhuriyetleri de bu anlamda testin hızla yayılması beklenen bölgeler arasında yer alıyor.

"Anadolu Üniversitesinin desteği ölçülemeyecek kadar büyük"

Prof. Dr. Uğur Sak, zekâ testinin uluslararası düzeyde tanıtılması sürecini ise şöyle değerlendiriyor: "Bir zekâ testini uluslararası düzeyde tanıtmak, neredeyse 4-5 yıl sürüyor ancak Anadolu Üniversitesi ÜYEP'in iletişim ağı oldukça yüksek olduğu için testimizin, 1 yıl içinde pek çok ülkede tanınacağını düşünüyoruz. Ancak tabii bunun büyük kitlelerce kullanılmasına başlanması biraz zaman alacaktır."

ASIS için Millî Eğitim Bakanlığı ile yapılan protokol kapsamında testin, tüm rehberlik ve araştırma merkezlerinde kullanılması düşüncesi planlanıyor. Millî Eğitim Bakanlığının gönderdiği 62 uygulayıcı rehber ve psikolojik danışman, Anadolu Üniversitesi'nde eğitim alarak Anadolu-Sak Zekâ Ölçeği'ni il, ilçe, belde ve köylerde öğrenim gören öğrencilere

rastlantısal olarak uyguluyor ve veri topluyor. Anadolu Üniversitesinin desteğinin ölçülemeyecek kadar büyük olduğunun altını çizen Prof. Dr. Sak, "Üniversitemiz, araştırmalara hem finansal hem de yönetim anlamında çok büyük destekler veriyor. Bu durum Anadolu Üniversitesindeki araştırmacıları da cesaretlendiriyor. Ayrıca bizim proje ekibimizdeki gençler de çok istekli ve özverili çalışıyor. Onlarla çok daha büyük projeler yapmak isterim." diyor.

Anadolu Üniversitesi ile Millî Eğitim Bakanlığı arasında imzalanan protokolle birlikte hızlı ilerlemeler kaydeden ASIS, proje takviminin de ilerisinde. Norm çalışmalarına başlanan testin, yakın zamanda zekâ düzeyi tanılamaları için kullanılması bekleniyor. 2 yıllık bir proje olan Anadolu-Sak Zekâ Ölçeği'nin 1 buçuk yılda tamamlanması ön görülüyor.

KAYNAKÇA

<http://www.projeiq.com/>

<http://tvz.org.tr/>

<http://higherlogicdownload.s3.amazonaws.com/INCPAS/UploadedImages/485cc346-464b-4d7c-92f7-10ba37eb3dc5/Life%20stages.jpg>

<http://higherlogicdownload.s3.amazonaws.com/INCPAS/UploadedImages/485cc346-464b-4d7c-92f7-10ba37eb3dc5/Life%20stages.jpg>

Life%20stages.jpg





ANADOLU ÜNİVERSİTESİNDEN TÜRK DÜNYASI KÜLTÜR BAŞKENTİ'NE YAKIŞIR BİR MERKEZ

Gökhan AKKURT

Baharın gelişinin simgesi, Türk dünyasının manevi mirası ve her yıl Orta Asya'dan Balkanlara kadar geniş bir coğrafyada coşkuyla kutlanan Nevruz Bayramı, bu sene de Eskişehir Valiliği tarafından düzenlenen etkinliklerle şölen havasında kutlandı. Eskişehir Valilik Meydanı'nda gerçekleştirilen kutlamalara; Eskişehir Valisi Güngör Azim Tuna ve eşi Pervin Tuna, Kırgızistan Ankara Büyükelçisi İbrahim Dzhunusov, Tacikistan Ankara Büyükelçisi Farrukh Şaripov, Özbekistan Ankara Büyükelçisi Ulfat Kadyrov, Kazakistan Kültür ve Eğitim Ataşesi Azamat Utepbaev, Büyükşehir Belediyesi Başkan Vekili Abdulkadir Adar, Anadolu Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Naci Gündoğan'ın yanı sıra vali yardımcılarını, kaymakamlar, sivil toplum kuruluşlarının temsilcileri ile Eskişehir halkı katılım gösterdi. Kutlamalara ayrıca Eskişehir Valiliğinin onur konuğu olarak katılan Kırgızistan'ın yanı sıra Kazakistan ve Bosna Hersek'ten de pek çok sanatçı katıldı.

Kutlamalar, Eskişehir Valiliği tarafından düzenlenen etkinlik programının ardından şehrin farklı noktalarında gerçekleştirilen açılışlarla devam etti. Program kapsamında ayrıca geleneksel Türk kıyafetlerinin sergilendiği "Nevruz'da Baharın Renkleri Defilesi ve Resim Sergisi" ile Anadolu Üniversitesinin Türk dünyası ile Eskişehir'e armağanı olan Türk Dünyası Uygulama ve Araştırma Merkezinin açılışı gerçekleştirildi. Anadolu Üniversitesi, bu sayede Türk dünyası adına anlamlı bir gün olan Nevruz Bayramı'nda, Anadolu Üniversitesi Türk Dünyası Uygulama ve Araştırma Merkezi gibi önemli bir merkezi de Eskişehir'e kazandırmış oldu.

Valilik Meydanı'nda Mehter gösterisi, saygı duruşu, İstiklâl Marşı'nın okunması ve temsili Dede Korkut'un Nevruz duasını okumasıyla başlayan Nevruz kutlamaları, açılış konuşmalarıyla devam etti. Nevruz Şöleni'ne davet edilen ancak katılamayan isimler ise Nevruz Bayramı ile ilgili dileklerini, gönderdikleri mesajlarla ilettiler. Millî Eğitim Bakanı Prof. Dr. Nabi Avcı, mesajında şu ifadelerle yer verdi: "Nevruz Bayramı'nı kutlama törenine nazik davetiniz için teşekkür ediyorum. Progra-

mın başarılı geçmesini temenni eder bütün konuklarımızı sevgi ve saygıyla selamlarım."

Bakan Prof. Dr. Nabi Avcı'nın dışında Eskişehir Milletvekili Emine Nur Günay, Avusturya Ankara Büyükelçisi Klaus Wölfer, Yunanistan Ankara Büyükelçisi Kyriakos Loukakis, Türk Dili Konuşan Ülkeler İş Birliği Konseyi Genel Sekreteri Ramil Hasanov, Nevruz kutlamaları için mesaj gönderen diğer isimler oldu.

"Nevruzunuz kutlu, ağzınız tatlı, yuvanız mutlu, yurdumuz huzurlu olsun"

Etkinliğin açılış konuşmasını yapan TÜRKSOY Kırgızistan Temsilcisi Kocageldi Kuluyev, Nevruz'u; ipekten meltemlerin estiği, sofraların beyaz nimetlerle ağardığı, ışıltı günlerin çoğaldığı neşeli bir bayram olarak tanımladı. UNESCO tarafından 2009 yılında, 21 Mart'ın "Nevruz Bayramı" olarak somut olmayan kültürel miras listesine dâhil edildiğini söyleyen Kuluyev, bu sayede bütün insanlığa mâl olan bu özel günün

2010 yılında da Birleşmiş Milletler Genel Kurulu tarafından uluslararası gün olarak ilân edildiğini kaydetti.

TÜRKSOY'un geçen yıl 24 Mart'ta Paris'teki UNESCO Genel Merkezinde, Türk dünyasının dört bir yanından gelen 140 sanatçıyla Nevruz Bayramı'nı kutladığını ifade eden Kocageldi Kuluyev, kutlamaların sonrasında ise Köln'de ve Viyana'da devam ettiğini dile getirdi. TÜRKSOY'un bu sene de Türk dünyasının sanatçıları ile Nevruz Bayramı'nı farklı tarihlerde New York'ta ve Washington'da kutlayacağını söyledi. Nevruz kutlamalarının bugün de Türkiye'nin farklı şehirlerinde kutlandığını belirten Kuluyev, bu yılın ise Türk dünyası için özel bir yıl olduğuna dikkat çekti.

"Türk dünyasının manevi ortak mirası olarak kabul edilen ve ilkbaharın bereketi, birliği, rahmeti ve dirilişi temsil eden Nevruz Bayramı'nızı en içten dileklerle kutluyorum." diyen İbrahim Dzhunusov, Nevruz'un bütün melekelerin ve insanların yaratılış günü olduğunu dile getirdi. Bugün ayrıca bütün ağaçların ve yaratılışın yenileceğini de söyleyen Dzhunusov, bu yüzden Nevruz gününün çok büyük bir gün olduğunu ifade etti.

"Gönül memleketimize her dem nevrüz gibi baharı, ümidi, iyilik ve güzellikleri getirsin"

"Türk dünyasının ve bütün insanlığın bayramı olarak kabul edilen Nevruz şölenine hoş geldiniz." diyerek sözlerine başlayan Vali Güngör Azim Tuna, bu sene onur konuğu olarak aralarında Kırgızistan'ın bulunduğunu ve onları da misafir etmekten dolayı duydukları mutluluğu dile getirdi. Nevruz'un, bütün kin ve nefretleri bir

“

Nevruz bilindiği gibi milletleri meydana getiren temel unsurlardan ve ortak kültürel değerlerdendir. Türk dünyasının birlikte kutladığı önemli bir ortak bayram diye de ifade edebileceğimiz bir gündür. Bu nedenle biz açılış törenimizi 21 Mart'a 'Yeni Gün'e denk getirmeyi planladık

”

kenara atan, milleti ayakta tutan ve temelinde de barış ve dostluğun yattığı mübarek bir gün olduğunu belirten Vali Tuna, sözlerini şu şekilde sürdürdü: "İnsanlığın en eski bayramı olan baharı karşılama, Türk dünyasının en köklü miraslarından biri olarak farklı isim ve ritüellerle kutlanmaktadır. Nevruz hem baharın hem de yılın ilk günüdür. Aziz milletimiz her güzelliğe olduğu gibi Nevruz'a da derin anlamlar yüklemiş ve manevi dünyasında onu gönüllerin sultanı yapmıştır. Nevruz her şeyden önce bir barış günüdür. Sadece doğa için değil, insan için de bir yeniden doğuş günüdür. Bu doğuşta küskünlükler, kırgınlıklar geride bırakılır. Gönüllerde, barışa ve huzura dair ümitler yeşertilir. Bu yönüyle Nevruz, toplumsal barış açısından da ayrı bir öneme sahiptir."



Barışın ve huzurun sembolü: “Nevruz”

Barışın ve huzurun sembolü olmuş Nevruz'un masumiyetine kirliliğiyle uzanmaya yeltenenler olduğuna değinen Güngör Azim Tuna, Osmanlı'nın “Nevruz-ı Mübarek” olarak adlandırdığı bu bayramı, devleti yaşatmak için insanı yaşatmayı gaye edinmiş bir ecdadın torunları olarak manasına uygun ve kardeşlik duygularını pekiştirecek şekilde kutlamaya devam edeceklerini kaydetti ve ekledi: “Yaratılanı yaratanın ötürü seven Yunus Emre gibi hemşehrimiz, gönüllere hoşgörüyü mayalayan Nasreddin Hoca'mız, zalimlere göz açtırmayan yiğitler yiğidi Battal Gazimiz, 'davanın esası sevgi olmalıdır' diyen Şeyh Edebali'miz, gönüller sultanı Sücaaddin Velimiz varken ayırımız, gayrımız olamaz. Orta Asya'dan Balkanlar'a gönülleri, yürekleri bir atan Türk dünyası varken biz inşallah bu topraklarda ilelebet Nevruz'u mu huzur içerisinde kutlamaya devam edeceğiz. Nevruz'un kardeşlik ve huzur ikliminde barışın yeşermesine vesile olmasını diliyorum, hepimizi sevgiyle kucaklıyorum. Gönül memleketimize her dem Nevruz gibi baharı, ümidi, iyilik ve güzellikleri getirsin. Nevruz Bayramı'nız kutlu olsun.”

Nevruz etkinlikleri açılış konuşmalarının ardından Türk dünyasından davetli olarak katılan dans topluluklarının ve sanatçıların gösterilerinin yanı sıra geleneksel hâle gelen Nevruz ateşinden atlanması ve demir dövülmesi ile devam etti. Törenin sonunda ise Vali Tuna tarafından onur konuğu olarak davet edilen İbrahim Dzhunusov'a hediye ve şenliğe katılan sanatçılara çiçek takdimi gerçekleştirildi. Etkinliğin sonunda ise davetliler için hazırlanan ikramlar sunuldu.

“Nevruz'da baharın renkleri bir başkadır”

Nevruz Bayramı dolayısıyla gerçekleştirilen etkinlikler geleneksel Türk kıyafetlerinin sergilendiği “Nevruz'da Baharın Renkleri Defilesi ve Resim Sergisi”nin açılışıyla devam etti. ETİ Arkeoloji Müzesi'nde gerçekleştirilen etkinliğe; Vali Güngör Azim Tuna ve eşi Pervin Tuna, Kırgızistan Ankara Büyükelçisi Prof. Dr. İbrahim Dzhunusov ve eşi China-

ra Satybaldieva Dzhunusov, Vali Yardımcısı Ömer Faruk Günay ve çok sayıda davetli katıldı.

Vali Güngör Azim Tuna, bugünün Türk dünyası açısından güzel bir gün olduğunu belirterek, gerçekleştirilen defilede Türk dünyasının değişik coğrafyalarından Türkiye'ye gelerek yaşam sürdüren insanların geleneksel kıyafetlerinin sergilendiğini söyledi.

Güzel bir gün yaşadıklarını, yeni bir yıla ve bahara “merhaba” dediklerini dile getiren Vali Tuna, geleneksel Türk kıyafetlerinin yer aldığı “Nevruz'da Baharın Renkleri Defilesi ve Resim Sergisi”nin açılışını gerçekleştirdi.

Anadolu Üniversitesi Türk Dünyası Uygulama ve Araştırma Merkezi kapılarını Türk dünyasına açtı

Şehrin farklı noktalarında gün boyu düzenlenen farklı etkinliklerle şölen havasında kutlanan Nevruz Bayramı'nın kapanış programında ise Anadolu Üniversitesi Türk Dünyası Uygulama ve Araştırma Merkezinin açılışı gerçekleştirildi. Anadolu Üniversitesi tarafından Türk dünyası için büyük anlam taşıyan “Nevruz” gününde gerçekleştirilen merkezin açılışına; Eskişehir Valisi Güngör Azim Tuna, Anadolu Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Naci Gündoğan, Kırgızistan Cumhuriyeti Ankara Büyükelçisi İbrahim Dzhunusov, Eskişehir Vali Yardımcısı Dr. Ömer Faruk Günay, Anadolu Üniversitesi Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Ali Savaş Kopal, Türk Dünyası Uygulama ve Araştırma Merkezi Müdürü Doç. Dr. Emine Kolaç, TÜRKSOY Kırgızistan Temsilcisi Kocageldi Kuliyev'in yanı sıra pek çok öğretim elemanı ve çok sayıda Eskişehirli katıldı.

Törenin açılış konuşmasını gerçekleştiren Türk Dünyası Uygulama ve Araştırma Merkezi Müdürü Doç. Dr. Emine Kolaç, açılış töreninin özellikle “Yeni Gün” denilen “Nevruz”a denk getirilmesinin kendileri için önemli ve anlamlı olduğuna değinerek “Nevruz bilindiği gibi milletleri meydana getiren temel unsurlardan ve ortak kültürel değerlerdendir. Türk dünyasının birlikte kutladığı önemli bir ortak bayram diye de ifade edebileceğimiz bir gündür. Bu nedenle biz açılış törenimizi 21 Mart'a ‘Yeni Gün’e denk getirmeyi planladık.” dedi.

“

İnsanlığın en eski bayramı olan baharı karşılama, Türk dünyasının en köklü miraslarından biri olarak farklı isim ve ritüellerle kutlanmaktadır. Nevruz hem baharın hem de yılın ilk günüdür. Aziz milletimiz her güzelliğe olduğu gibi Nevruz'a da derin anlamlar yüklemiş ve manevi dünyasında onu gönüllerin sultanı yapmıştır

”

“Şehre yakın olalım istedik”

Nevruz'un bütün insanlık âlemine barış, huzur ve kardeşlik getirmesini dileyen Anadolu Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Naci Gündoğan, Anadolu Üniversitesi Türk Dünyası Uygulama ve Araştırma Merkezinin açılışıyla ilgili olarak şunları söyledi: “Türk Dünyası Kültür Başkenti Eskişehir'in bir üniversitesi olarak bu kapsamda bir uygulama ve araştırma merkezi kurduk. Aslında merkez kurulalı yaklaşık 1,5 yıl oldu ve bu sürede yapılanmamızı tamamladık. Bugün de bu merkezini açılışını gerçekleştirdik. Şehrin merkezinde özellikle Odunpazarı bölgesinde açmayı, şehre yakın olmak düşüncesiyle istedik.

Anadolu Üniversitesi hem şehre hem de ülkeye katkı sağlamak istiyor

Anadolu Üniversitesi Türk Dünyası Uygulama ve Araştırma Merkezinin akademik faaliyetlerini her iki kampüste ve şehrin diğer mekânlarında da gerçekleştireceğini söyleyen Rektör Gündoğan, bu binanın ise sadece irtibat ofisi olduğunu dile getirdi. Temel amaçlarının aslında Anadolu Üni-



versitesinin bir merkezi olduğunu herkesle paylaşmak olduğunu belirten Prof. Dr. Gündoğan, bundan sonra Türk dünyasıyla ilgili akademik çalışmaları, araştırmaları, panelleri, sempozyumları, toplantıları bu merkez aracılığıyla yürüteceklerini ifade etti. Prof. Dr. Naci Gündoğan son olarak, “İnşallah Türk dünyası alanında hem şehrimizi hem de ülkemizi bilinçlendirici gerçekten güzel akademik çalışmalar doğacaktır diye umut ediyorum.” diyerek sözlerini noktaladı.

“Anadolu Üniversite'mizi kutluyorum”

“Nevruz Bayramı'nda güzide bir üniversitemiz olan Anadolu Üniversite'mizin Türk Dünyası Uygulama ve Araştırma Merkezinin açılış dolayısıyla sizlerle birlikte olmaktan dolayı mutlu olduğumuzu ifade etmek istiyorum.” diyerek sözlerine başlayan Vali Güngör Azim Tuna, Anadolu Üniversite'miz Eskişehir'in 2013 yılında Türk Dünyası Kültür Başkenti olması sürecinde bize mad-

di-manevi her yönden çok büyük katkıları olan çok önemli bir kurumumuzdur.” şeklinde konuştu. Kültür başkentliği sürecinde Eskişehir'e kazandırılan eserlerin oluşmasında Anadolu Üniversitesinin büyük emekleri olduğuna dikkat çeken Vali Tuna, aynı zamanda Anadolu Üniversitesinin Türklerin yaşadığı bütün coğrafyalardaki bir dünya üniversitesi olduğuna da vurgu yaptı. “Anadolu Üniversitesinin bundan sonra da bu merkezi sayesinde inşallah Türk dünyasının buluşma noktası olan Eskişehir'de yine güzel faaliyetlere, projelere ve çalışmalara imza atacağı inancındayım. Bu vesileyle Sayın Rektörümüz Prof. Dr. Naci Gündoğan'ın şahsında Anadolu Üniversitemizi kutluyorum. Uygulama ve Araştırma Merkezimizin; Eskişehir'imiz, ülkemiz ve bütün Türk dünyası için hayırlara vesile olmasını diliyorum.”

Kırgızistan Ankara Büyükelçisi İbrahim Dzhunusov ise Nevruz'un, büyük bir gün olduğunu ve o gün incittiğimiz veya konuşmadığımız biri varsa o kişiden özür dilememiz gerektiğine dikkat çekti ve herkesin Nevruz Bayramı'nı kutladı.

Fotoğraf Kaynakça:
<http://www.eskisehir.gov.tr/tf/>



BAB-I MİZAH

MİZAHIN KAPILARINI İŞİTME ENGELLİLER İÇİN AÇIYOR

Anadolu Üniversitesi öğrencilerinden oluşan "Bab-ı Mizah" doğaçlama tiyatro topluluğu, engelleri ortadan kaldırarak işitme engelli seyircilere doğaçlama oyunlar sergiliyor.



İşıl AKIN

Dünyada ve özellikle son yıllarda Türkiye'de pek çok grup tarafından yapılan doğaçlama tiyatro gösterileri, tiyatroseverlerin büyük ilgisini çekiyor. Hiçbir metne ya da kurguya yer verilmenden tamamen seyircilerden alınan yönlendirmeler sayesinde şekillenen doğaçlama tiyatro oyunlarını, ünlü oyuncuların yanı sıra hemen hemen her şehirde kendi gruplarını oluşturan oyuncular da yapabiliyor. Bağımsız doğaçlama tiyatro topluluğu olan Bab-ı Mizah da tıpkı bu şekilde Anadolu Üniversitesi Yunus Emre Kampüsü'ndeki sahnelerde oyunlarını sergiliyor. Grup, tamamen gönüllülük esasıyla sahnede yer alarak ücretsiz doğaçlama tiyatrolarını izleyicilerin beğenisine sunuyor. Bab-ı Mizah ayrıca Türkiye'de bir ilke imza atıp doğaçlama tiyatroyu işaret diline çevirecek, işitme engellilere doğaçlama bir tiyatroyu izleme ve oyunlara katılma olanağı sağlıyor.

Şu an 17 kişilik bir grup olan Bab-ı Mizah'ın kurucuları Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi Zihin Engelliler Öğretmenliği öğrencisi Tahsin Uzunkaya, Eğitim Fakültesi Psikolojik Danışmanlık ve Rehberlik Bölümünden Hamza Hürşit, Turizm Fakültesinden Süleyman Dindar ve Eğitim Fakül-

tesinden Şahin Orkun Bab-ı Mizah'ın nasıl kurulduğunu, işitme engelliler için oluşturdukları doğaçlama oyun fikrine nasıl karar verdiklerini şu şekilde anlatıyor: "Biz zaten tiyatro eğitimi alıyorduk. Sonrasında eğitim aldığımız ekip dağıldı. Dördümüz de orada tanıştık ve bu işe devam etmek istedik. O zamanlar 3'üncü sınıfın başındaydık, daha önümüzde iki yıl vardı ve kalan zamanımızı da boş geçirmek istemiyorduk. Sevdiğimiz, eğlendiğimiz işi yapalım dedik. Dördümüz bu ekibi kurduk ve sonra oyuncu alımları için seçmeler yaptık. Grubun adı olarak da "bab" açılış kapısı, "mizaha" ise eski Türkçede mizah anlamına gelen "Bab-ı Müzahe" ismini bulduk. Ancak mizaha açılan kapı anlamını taşıyan bu ismin daha sonra söylemesi zor ve çok eski dilde olduğunu düşündük ve grubun adının "Bab-ı Mizah" olmasına karar verdik. Önceden Tepebaşı Belediyesi Gençlik Merkezinin sahnesinde oyunlarımızı sahneliyorduk. Salon yaklaşık 100 kişilikti ve bir süre sonra bize yetmemeye başladı. Anadolu Üniversitesi Turizm Fakültesi Öğretim Üyelerinden Prof. Dr. Semra Günay Aktaş, Yrd. Doç. Dr. Alev Dünder Arıkan ve Yrd. Doç. Dr. Hakan Yılmaz oyunumuzu izlemeye geldi. Hocalarımız oyunumuzu beğendi ve böylece oyunumuzun Anadolu Üniversitesi sahnelerinde oynanabilmesi için

beşi ilk dönem beşi ikinci dönem olmak üzere toplamda 10 oyun sahnelememize aracı oldular."

Doğaçlama tiyatroyu işaret diline çevirme fikrinin ortaya çıkışı

İşaret dili kurslarına katılan grup üyelerinin orada eğitmenin işaret diliyle film yapıldığından ya da filmlerin işaret diline çevrildiğinden bahsetmesiyle "Bu fikri neden biz de tiyatroya uyarlamıyoruz?" diye düşüncelerinin ardından bir gün oyununun sonunda aniden sonraki tiyatroların işaret diliyle oynanacağını anons etmişler. Bab-ı Mizah, kararın da doğaçlama geliştiğini, hatta bu karardan çeviriyi yapacak kişinin bile haberinin olmadığını söylüyor. İşitme engelli bireyler için özel olarak oyunlar yapılsa da grup üyelerinin yaptığı araştırmalara göre kendilerinin işitme engelliler için düzenledikleri doğaçlama tiyatro uygulaması bir ilki oluşturuyor. Türkiye'de işitme engelli bireyleri doğaçlama tiyatro ile buluşturduklarını dile getiren grup üyeleri, "Araştırmalarımıza göre yazılı metinlerin daha önce işaret diline çevrilerek oynandığını öğrendik ama doğaçlama tiyatro için böyle bir örnek bulamadık. Aslında televizyonda bu işi başlatan Mahşer-i Cümbüş tiyatro grubu

var. Onların birkaç oyunu Okan Bayülgen'in programında aynı anda işaret diline çevrildi ama tiyatrolarının tamamı sahnede işaret diline çevrilmedi." diyor. İşaret diline çevirdikleri oyunlarında işitme engelli seyircilerle iletişim kurmaya daha çok özen gösteren ve sonuç olarak gelen geri bildirimlerden onlar için güzel bir şey yaptıklarını anlayan grup üyeleri seyirciyle aralarında olan iletişimi şöyle anlatıyor: "İşitme engelli seyircilerimizin tepkisini o anda alabilmek ve onların güldüğünü görmek bu işi başardığımızı gösteriyor. Ayrıca oyun sonlarında işitme engelli izleyicilerimizin aileleri yanımıza gelerek yapılan uygulamayı çok beğendiklerini söyleyerek teşekkür ediyorlar. İşitme engellilerin işitme yetisi az olduğu için diğer algıları daha gelişmiş oluyor. Bu yüzden hem oyunu hem de çevirmeni takip edebiliyorlar. Böylece esprileri de algılamalarında bir sorun olmuyor. Zaten onlar için mizahı yakalamaktan daha önemlisi bir tiyatroyu anlayarak izleyebilmeleri. Bu sebeple yaptığımız işin amacına ulaştığını düşünüyoruz." İşitme engelli seyirciler için doğaçlama tiyatro oyununun planlı ve devamlı bir şekilde yapılabileceğini sözlerine kaydeden Bab-ı Mizah, "Doğaçlama oyunda siz bile ne söyleyeceğinizi bilmiyorsanız, dolayısıyla oyunun işaret diline çevrilmesi o an zor olabiliyor

ancak yapılması imkânsız değil. Biz bunu başlattık ve umarım devam edebiliriz. İlk oyunumuzun sonunda işitme engelli seyircilerimizin gözündeki ışığı görünce, bu uygulamamızı daha çok gerçekleştirmek istedik. Bu etkinliğin daha çok kişi tarafından duyulmasını istiyoruz. Çünkü biz hazırladığımız oyunları şu an başka şehirlerde sahneleme olanağı bulamıyoruz. Bizden duyan, gören başka doğaçlama tiyatro grupları bunu yapabilir. Dolayısıyla biz birilerine bu yolda örnek olabilirsek çok mutlu oluruz." diyor.

“

Biz zaten tiyatro eğitimi alıyorduk. Sonrasında eğitim aldığımız ekip dağıldı. Dördümüz de orada tanıştık ve bu işe devam etmek istedik. O zamanlar 3'üncü sınıfın başındaydık, daha önümüzde iki yıl vardı ve kalan zamanımızı da boş geçirmek istemiyorduk

”

Ekibin hepsi gönüllü olarak çalışıyor

Tamamen gönüllülük esasıyla sahne alan Bab-ı Mizah grubu, çevirmenleri Esra Karadağ ve Kadir Demir'in de tamamen gönüllü olarak kendilerine bu konuda yardım ettiklerini dile getiriyor. Bu işte hiçbir karşılık beklemeden çalışan grup üyeleri ayrıca yardım

için tiyatro oyunları da yapıyor. "Yeter ki bize bir konuda yardım etmek istiyoruz; sahnemiz, günümüz, her şeyimiz hazır, gelin oyun oynayın desinler. Buna her zaman varız." diyen grup, daha önce Mardin'deki bir köy okulu için yardım oyunu oynadıklarını ve

ayrıca yardım oyunlarının dışında biletlerinin ücretsiz olduğunu, kısacası böyle yardımlar yapmaya devam edeceklerini ifade ediyor. Bab-ı Mizah üyeleri mezun olduktan sonra da gruplarının oyunlarını sergilemeye devam etmesi dileğinde olduklarını da belirtiyor.

Doğaçlama tiyatro oyununu farklı bir boyuta taşıyan Bab-ı Mizah topluluğu, işitme engelli bireylerin doğaçlama oyunlara katılmasını ve etkileşimli ortamlardan kopmamasını sağlıyor.



SARMAŞIK'LA 2015'İN ÖDÜLLÜ YÖNETMENİ: TOLGA KARAÇELİK

Senaryosunu yazıp yönettiği *Gişe Memuru*'nun ardından ikinci filmi "Sarmaşık"ı sinemaseverlerle buluşturan Tolga Karaçelik, Anadolu Üniversitesine konuk oldu.

Esen ÖZAY

Uluslararası pek çok festivalden ödülle dönen yönetmen Tolga Karaçelik, *Sarmaşık*'ta armatörünün iflas etmesiyle limana yanaşamayan gemide yiyecek, içecek kıtlığıyla 120 gün geçiren mürettebat arasındaki ilişkiyi metaforlar ve şiirlerle anlatıyor. Karakterleri ve aralarındaki diyalogu anlamak için birkaç kez gemi yolculuğu yaptığını dile getiren Karaçelik'in, senaryosunu 13 günde tamamladığı filmin oyuncu kadrosunda ise Osman Alkaş, Nadir Sarıbacak, Seyithan Özdemir, Kadir Çermik, Özgür Emre Yıldırım ve Hakan Karsak yer alıyor.

Antalya Film Festivali Altın Portakal'da En İyi Film, En İyi Yönetmen, En İyi Senaryo ve Nadir Sarıbacak ile En İyi Erkek Oyuncu ödüllerini alan film; 22. Altın Koza Film Festivali Uzun Metraj Film Yarışması'nda da En İyi Yönetmen ve En İyi Erkek Oyuncu Ödüllerini elde etti. *Sarmaşık* ayrıca Toronto Uluslararası Film Festivali'nde "Dünya Sineması" kategorisinde yer aldı.

Anadolu Üniversitesinde de



gösterimi yapılan filmin yönetmeni Tolga Karaçelik, insanların bir gemide verdikleri yaşam mücadelesini konu alan "Sarmaşık"ın yapım aşamasını şöyle anlatıyor: "Karakterleri anlamak, nasıl konuştuklarını duymak için gemiyle

birçok sefere çıktım. Bir filmde diyaloglar karakterin ritmini belirler. Bu yüzden yazarken önem verdiğim şeylerden bir tanesi de diyalogdur. Diyalog karakterin ritmine yansır ve dolayısıyla da karakterin ritmi, filmin ritmini

belirler. Çünkü esasında seyirciye duyguyu geçiren ritimdir. Bu konu üzerinde senaryoyu yazmadan önce de çok fazla kafa yordum ve sonuç olarak film için ilk aklıma gelen şey konuyla beraber ritim yani his oldu."

Karakterleri anlamak, nasıl konuştuklarını duymak için gemiyle birçok sefere çıktım.

"Karakterlerin hiçbirini temsili değil"

Gemide var olan hiyerarşik güç mücadelesi içerisinde anlatmaya çalıştığı karakterlerin hiçbirinin temsili olmadığını dile getiren Tolga Karaçelik, karakterlerin her birinin dünya görüşlerine göre değişik sosyal kesimlerden geldiğini ve gerçekten gemilerde böyle bir yapının olduğunu belirtiyor.

Sarmaşık için "Festival filmi algısını değiştiren bir film" denmesi hakkındaki görüşlerini de dile getiren Karaçelik, eğer öyle bir şey deniyorsa çok mutlu olacağını ancak festival ya da başka bir sınıflandırmaya sokulan film diye bir ayrımın olmadığını belirtiyor. Tolga Karaçelik ayrıca sadece iyi film ve kötü filmin var olduğunu, bu ayrımlardan ziyade de filmin, izlenmekten korkulan bir film olmamasına sevindiğini söylüyor.

Son olarak filmin başarısı ve aldığı ödüller hakkında da bir değerlendirme yapan Tolga Karaçelik, "Takdir edilmek güzel bir şey fakat ödüller film hakkında bir şey söylemez. Ödüller, filminden çok jüri hakkında ve o jürinin hangi filmi sevdiği hakkında bir şeyler söyler." diyor.

"40 Bilinmeyen" fotoğraf sergisi açıldı

Anadolu Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Seramik Bölümü son sınıf öğrencisi Mehmet Üzüme ait "40 Bilinmeyen" isimli fotoğraf sergisi, İletişim Bilimleri Fakültesi Sergi Salonu'nda sanatseverlerle buluştu.

Serginin açılışına, İletişim Bilimleri Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Halil İbrahim Gürcan, İletişim Bilimleri Fakültesi Dekan Yardımcıları Doç. Dr. Bülend Aydın Ertekin ile Yrd. Doç. Dr. Fatma Seçil Banar, Güzel Sanatlar Fakültesi Seramik Bölümü Öğretim Üyesi ve Çağdaş Sanatlar Müdürü Yrd. Doç. Sadettin Aygün'ün yanı sıra

çok sayıda öğretim elemanı ve öğrenci katıldı.

"Buradaki kırk fotoğrafın her biri sanki ayrı bir hikâye anlatıyor ve bir bilinmeyi bildirmeye çalışıyor." diyen ve serginin açılışında da büyük katkıları olan Yrd. Doç. Sadettin Aygün, fotoğrafları çok etkileyici bulduğunu belirtti.

İletişim Bilimleri Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Halil İbrahim Gürcan ise "Sadettin Aygün Hoca bize Mehmet Üzüme'nin çalışmalarından bahsetti ve sergi için salon tahsis etmemizi rica etti. Biz de olumlu yanıt verdik." diyerek serginin açılış serüveninden kısaca bahsetti.

"Kurslar insanı sıradanlaştırıyor ve yaratıcılığı öldürüyor"

Herhangi bir fotoğrafçılık kursuna gitmeden kendi başına çalışarak fotoğrafçılığı öğrenen ve başarılı eserler ortaya koyan Mehmet Üzüme, insanları sıradanlaştırdığı ve yaratıcılığı öldürdüğü için fotoğrafçılık kurslarına karşı olduğunu vurguladı.

"40 Bilinmeyen" isimli fotoğraf sergisinin yaklaşık 3 yıllık bir çalışmanın eseri olduğunu ifade eden Üzüme, çalışmanın aynı zamanda Eskişehir kültürü ve yaşamı hakkında da izlenimler sunduğunu söyledi. Karmaşanın önüne



geçebilmek ve ana odaklanmayı kolaylaştırabilmek adına sergi fotoğraflarının siyah-beyaz karelerden oluştuğunu belirten Üzüme,

serginin temel amacının ise insan manzaralarını yakalamak ve yaşamı belgelemek olduğunu aktardı. **■**

Haber: Serkant SARILIR

Anadolu Üniversitesi Halkbilim Araştırmaları Merkezinin düzenlediği, Anadolu'nun Sesleri Türk Halk Müziği Personel Korosu'nun ise seslendirdiği "Değişler Konseri", Anadolu Üniversitesi Atatürk Kültür ve Sanat Merkezi (AKM) Opera ve Bale Salonu'nda gerçekleştirildi. Şef Öğr. Gör. Erdal Uludağ yönetimindeki orkest-

ranın verdiği konsere, Eskişehir Vali Yardımcısı Günhan Yazar'ın yanı sıra çok sayıda müziksever katıldı.

İki bölümden oluşan konserin ilk bölümünde; Âşık Veysel Şatıroğlu "Dost Dost Diye Nicesine Sarıldım", Âşık Talibi Coşkun "Nasip Olsa Yine Gitsem Yaylaya", Âşık Kul Himmet "Gafil Gezme

Şaşkın", Âşık Emrah "Tutam Yar Elinden Tutam", Âşık Kul Ahmet "Seher Yeli Nazlı Yare Bildir Beni", Âşık Ali İzzet Özkan "Yörü Bire Çiçek Dağı", Âşık Ruhsati "Deli Gönül", Âşık Süleyman "Zeynep Bu Güzellik Var Mı Soyunda", Karacaoğlan "Be Felek Senin Elinden", Âşık Miskin "Sevenlere Gönül Verdim", Âşık Sadık Doğanay

"El Vurup Yaremi İncitme Tabip" isimli eserleri icra ettiler.

İkinci bölümde ise; Âşık Sefil Selimi "Kimse Bana Yaran Olmaz Yar Olmaz", Âşık Nimri Dede "İnsan Olmaya Geldim", Âşık Mahzuni Şerif "Mevlam Gül Diyerek İki Göz Vermiş", Pir Sultan Abdal "Şu Kanlımın Ettiği İşler", Âşık Turabi "Mihrican Mı Deydi",

Muhlis Akarsu "Duydum Dost Yaralanmış", Âşık Sümmani "Ervah-ı Ezelde", Âşık Daimi "Ne Ağlarsın Benim Zülfü Siyahım", Âşık Davut Sulari "Siyah Perçemin Dök-müş Yüzüne", Âşık Kaplani "Brak Gam Kederi Yaralı Gönül", Teslim Abdal "Seherde Bir Bağa Girdim" eserleri seslendirildi. **■**

Haber: Taha ULUSOY

Yüreklere degen türkülerle "Değişler Konseri"



Esen ÖZAY

“SAKİN”

BİR NEFES ALMA ZAMANI

“Seyitgazi, İç Anadolu'nun ilk Cittaslow'u olabilir”

Hayatı yaşamayı mümkün olabildiğince hızlandırdığımız günümüz dünyasında, “sakin, yavaş ve huzurlu” kelimelerini belki de uzun süredir bir arada kullanmadık. İşe koş eve koş, toplantıya koş derken; yediğimiz yemek, içmekten hoşlandığımız içecek, bir arkadaş buluşması, hatta aile görüşmeleri bile en hızlısından olmaya zorlanıyor. Ve biz bu koşuşturma içinde, yeşile duyduğumuz özlemimizi yanımıza alarak gittikçe yalnızlaşıyoruz.

İtalya'dan gelen sakinlik

Bu koşuşturmaya bir ara verip 1999 yılına, İtalya'ya konuk oluyoruz. Greve in Chianti'nin eski Belediye Başkanı Paolo Saturni'nin, kentlerin yaşam kalitelerini yükseltmek için kendilerini en verimli biçimde değerlendirmelerini öngörerek ulusal boyuta taşıdığı bir hareket, Cittaslow. İtalyanca “şehir anlamına gelen “citta” ve İngilizce “yavaş” anlamındaki “slow” sözcüklerinin birleşmesiyle oluşuyor. Sakin şehir hareketinin çıkış noktasıysa

Cittaslow, yani “yavaş şehir”ler; sakin bir nefes alabileceğimiz, saklı kalmış güzellikler vaat ediyor bizlere. Cittaslow kavramını, Anadolu Üniversitesi Turizm Fakültesi Öğretim Üyesi Yrd. Doç. Dr. Emre Ozan Aksöz ile konuştuk.

bizi 1986 yılına; yine İtalya'ya götürüyor.

Her şey, Roma'da açılan fast food şirketi McDonalds'ın protesto edilmesiyle başlıyor. İtalyanların, mutfağının meşhur olduğu düşünüldüğünde, yemek kültürlerine sahip çıkmak için verdikleri bu mücadele kulağa oldukça mantıklı geliyor. İtalya'da ortaya çıkan “Yavaş Hareketi” zamanla tüm dünyada alışverişten seyahate pek çok farklı alana etki ederek bir yaşam biçimine dönüşüyor ve 28 ülkede 128 kentin üye olduğu uluslararası bir girişim hâline geliyor.

59 kriterden en az 30'u sağlanmalı

Tabii, bir yerleşim merkezinin unvanını alabilmesi pek de kolay olmuyor. Öncelikle birliğe başvuracak kentlerin 50 binden az nüfusa sahip olması gerekiyor. Bunun yanında

çevre politikaları, altyapı politikaları, kentsel yaşam kalitesi politikaları, tarım, turizm, esnaf ve sanatkarlara dair politikalar, misafirperverlik, farkındalık ve eğitim için planlar ile sosyal uyum ve ortaklıklar olmak üzere 7 ana başlıkta toplanan 59 kriterden, en az 30'unun sağlanması gerekiyor. Anadolu Üniversitesi Turizm İşletmeciliği Bölümü Öğretim Üyesi Yrd. Doç. Dr. Emre Ozan Aksöz, bu kriterlerin dışında kent yönetiminin Cittaslow felsefesiyle uyumlu olmasının da önemine dikkat çekiyor. Yrd. Doç. Dr. Aksöz, yavaş hareketinin felsefesini “Cittaslow'un amacı, insanların hayatlarını yavaş yaşaması değil; bu kadar aşırı tüketmek ve bu kadar doğasına karşı acımasız olmak yerine, ‘hızlıya’ bir alternatif oluşturması. Bu nedenle ‘yavaş’ demek yerine, ‘sakin’ kelimesi bana daha anlamlı geliyor.” cümleleriyle anlatıyor.

Türkiye için ilk adım, 2009 yılında Seferihisar'da atıldı

Yavaş Hareketi'ne 2009 yılında Seferihisar ile katılan ülkemiz; dünya sıralamasında İtalya (75), Almanya (12), Polonya (12) ve Güney Kore (11)'in ardından, 10 yavaş kentle 5'inci sırada yer alıyor. Seferihisar Belediye Başkanı Tunç Soyer; zeytinlikleri, üzüm bağları, uzun sahil şeridi ve mandalina şenlikleriyle Türkiye'nin ilk yavaş yerleşim bölgesi olan Seferihisar hakkında şöyle konuşuyor: “Cittaslow, Seferihisar'ın hem kent içerisinde yaşayan halkımız hem de kent dışından gelen misafirlerimiz tarafından daha çok ziyaret edilmesini ve şehri tanıyabilecekleri prestijli bir ortam yaratmamızı sağladı. Salı ve pazar günleri kurulan üretici pazarlarımız, tüm yerel üreticilerin ve özellikle kadınların ürettikleri yerel ürünleri ev ekonomilerine katkı sağlamak üzere satabilmelerine olanak tanıdı. Can Yücel Tohum Merkezimiz sayesinde ise kaybolmaya yüz tutan atalık tohumlar

daha kolay ulaşılabilir ve üretilebilir hâle geldi. Özetle Cittaslow, Seferihisar'ın marka değerinin büyümesiyle oluşan artı değerini, tüm Seferihisarlılara yayacak mekanizmalar ve yöntemler geliştirmemize katkı sağladı.”

Soyer, Seferihisar'ın yavaş kent olmasının yerel halka sağladığı ola-

“*Yavaşlığın düzeyi anın yoğunluğuyla, hızın düzeyi unutmanın yoğunluğuyla doğru orantılıdır. Yavaşlık ile anımsama ve hız ile unutma arasında gizli bir ilişki vardır. Bir şey anımsamak isteyen kimse, yürüyüşünü yavaşlatır. Buna karşılık az önce yaşadığı bir olayı unutmak isteyen insan, elinde olmadan yürüyüşünü hızlandırır.*”
Milan Kundera

naklardan bu cümlelerle söz ederken Seferihisar'ı 2011 yılında İsparta'nın Yalvaç ilçesi izledi. Muğla Akyaka, Aydın Yenipazar, Çanakkale Gökçeada ve Sakarya Taraklı ise yine aynı yıl, Tunç Soyer'in kendilerini aday göstermesi sonucunda harekete katıldı. 2012'de ise Ordu'dan Perşembe ve Kırıkale'den Vize ilçeleri birliğe üye oldu. 2013 yılında Şanlıurfa'nın Fırat Nehri'ni soluyan taş mimarisi ve siyah gülüyle meşhur Halfeti'sinin ardından, geçen sene de Şavşat “Cittaslow” unvanını aldı. Böylece hareket, Türkiye'de hızla yayıldı ve yayılmaya da devam ediyor.

“Geçmişe sahip çıkılmalı ki geleceğimiz daha sürdürülebilir olsun” diyen Yrd. Doç. Dr. Aksöz, Eskişehir'in Seyitgazi ilçesinde bir çalışma başlattıklarını söyleyerek şu bilgileri aktarıyor: “Çalışmalarımız, 2012 yılında Anadolu Üniversitesi İşletme Fakültesi Konaklama Bölümü Öğretim Üyesi Prof. Dr. Meryem Akoğlan Kozak'ın yürüttüğü ders kapsamındaki bir öğrenci projesiyle başladı. Öğrenci arkadaşlarımız, ‘Sakin Şehir’ üzerine çalışmak istediklerini söylediler ve biz de sakin şehir ve kriterlerinin uygulanabileceği bir yer olarak Eskişehir ilçelerini mercek altına aldık. Çalışmalarımız sonucunda, farklı kültürlerle ev sahipliği yapmış olması ve turistik potansiyeli nedeniyle Seyitgazi üzerine yoğunlaştık.” Belediyelerin Seyitgazi'deki çalışmalara karşı oldukça duyarlı olduklarını ve projeye destek verdiklerini ifade eden Yrd. Doç. Dr. Aksöz, “İç Anadolu bölgesinde hiç Cittaslow yok. Genelde denize veya göle kıyısı olan yerler gerekli kriterleri sağlayarak bu unvanı alıyor. Bu nedenle Seyitgazi, İç Anadolu Bölgesi için bir ilk olabilir.” diyor.

Eskişehir'in Seyitgazi ile Cittaslow'a göz kırpması, bizler için güzel günler müjdeliyor sanki. Yavaş şehirler, teknolojinin gelişmesiyle maruz kaldığımız zamansızlığın ve hızlı yaşamın olumsuz etkilerini üzerimizden alacak umut filizlerinden yalnızca bir tanesi. Bize düşense ülkemizin bu güzelliklerini doğasına zarar vermeden keşfetmek ve korumak.

KAYNAKÇA
http://cittaslowturkiye.org/
http://static.panoramio.com/photos/original/84830505.jpg
http://static.panoramio.com/photos/large/29779885.jpg
https://www.tursab.org.tr/pic_lib/bigSize/resimgalerisi/83/kolaj_sigacicik_83_1075272.jpg



GREVE IN CHIANTI



SEYITGAZI





HER KOŞULDA HAYATTA KALABİLEN TEK CANLI “TARDİGRADA”

**Çok düşük veya yüksek sıcaklıklar, radyasyon, mor ötesi ışınlar, basınç, toksinler, açlık ve susuzluk...
Bu mucize canlı için hiçbir sorun teşkil etmiyor!**

Olca EREN

Uzayda yaşayabilen tek canlı

1773'te Johann August Ephraim Goeze tarafından keşfedilen ve “su ayısı” olarak da bilinen “tardigrada”lar, genellikle nemli ortamlarda yaşamaya meyilli olan mikroskobik boyutlardaki bir hayvan türü. Işık mikroskopları altında görülebilen ve larva döneminde 0,05 mm boyutlarında olan bu canlıların yetişkinlik dönemine kadar ise büyüklüklerinin 0,1-1,5 mm arasında değişiklik gösterdikleri görülür. Zihninizde canlanmasından bakımdan bir iğne ucuna bile oldukça fazla sayıda tardigradanın sığabilmesinin mümkün olduğunu söyleyebiliriz. Su içinde yaşamalarına rağmen sahip oldukları bacakları nedeniyle “su ayısı (kleiner wasserbär)” olarak da anılan bu canlılara, keşiflerinden 3 yıl sonra ise İtalyan biyolog Lazzaro Spallanzani tarafından “yavaş yürüyen” anlamındaki “tardigrada” adı verilir.

Tardigradalar bilim dünyasını şaşırtmayı sürdürüyor

Günümüzde binden fazla türünün olduğu bilinen tardigradalara, Himalayalardan derin denizlere, ekvatoran kutuplara kadar her yerde rastlamak mümkün. Solunum, boşaltım ve dolaşım organları olmayan ve ayrı eşeyli üreyebilen tardigradalar, eksi 273 derecelik soğuklarda ve artı 151 derecelik sıcaklıklarda yaşayabilirler. Atmosferin basıncından 300 kat daha fazla basınca da karşı koyabilen bu canlılar ayrıca, açlığa ve susuzluğa da 10 yıl boyunca dayanarak her türlü koşulda yaşam sürdürebileceğinin en güzel örneklerini sergilerler. Dünya üzerindeki bu ilginç canlılar aynı zamanda dinozorları bile yok eden afet türü de dâhil olmak üzere beş büyük afetten sağ çıkmayı başaran güçlü bir canlı olma özelliğiyle de bilim dünyasını şaşırtmayı sürdürüyorlar.

Radyasyondan ve dünya ortamına göre bin kat daha fazla ölümcül seviyelerdeki mor ötesi ışınlardan etkilenmeyen tardigradalar, oksijensiz uzay ortamında da yaşayabiliyorlar. Uzayda yaşayabilen tek canlı olma özelliğine sahip olan bu canlılar, 2007 yılının Eylül ayında Rus Soyuz füzesiyle fırlatılan Avrupa Uzay Ajansının “FOTON-M3” isimli uzay aracı ile 270 km irtifada uzay boşluğuna bırakıldılar ve sonuçlar orada da değişmedi. Uzayın sert koşullarını da alt ederek hayatta kalmayı başaran su ayılarının Dünya'ya döndüklerinde ise uyanmaları ve çoğalmaları için sadece suyla temas etmeleri yeterli oldu.

Sahip oldukları sıra dışı özellikleri sayesinde bilim dünyasının oldukça ilgisini çeken tardigradalar üzerinde, Japon bilim insanları tarafından yürütülen çalışmalar neticesinde 30 yıl 6 ay boyunca dondurulmuş hâlde saklanan bir tardigradanın tekrar canlandırılması önemli bir başarı olarak bilim tarihindeki yerini aldı. Donmuş hâldeyken hiçbir yaşamsal fonksiyonunu yerine getiremediği kaydedilen canlının, tekrar canlandırılmasının ise 2 hafta sürdüğü belirtildi. İlk günlerde sadece bacaklarını hareket ettirdiği gözlemlenen tardigradanın, ilk haftanın sonunda da ayaklanma gayretinde bulunduğu izlendi. Bu çalışmanın ardından elde edilen 30 yıllık rekor oldukça önemli olsa da asıl rekor hâlâ 39 yıl donmuş hâlde kalarak tekrar canlandırılan bitki paraziti yuvarlak solucan *Tylenchuspolyhypnus*'a ait.

Tardigradalar bu ortamlarda nasıl hayatta kalıyor?

Her koşulda hayatta kalmayı başaran tardigradalar aslında aktif olarak hayatta kalmıyorlar.

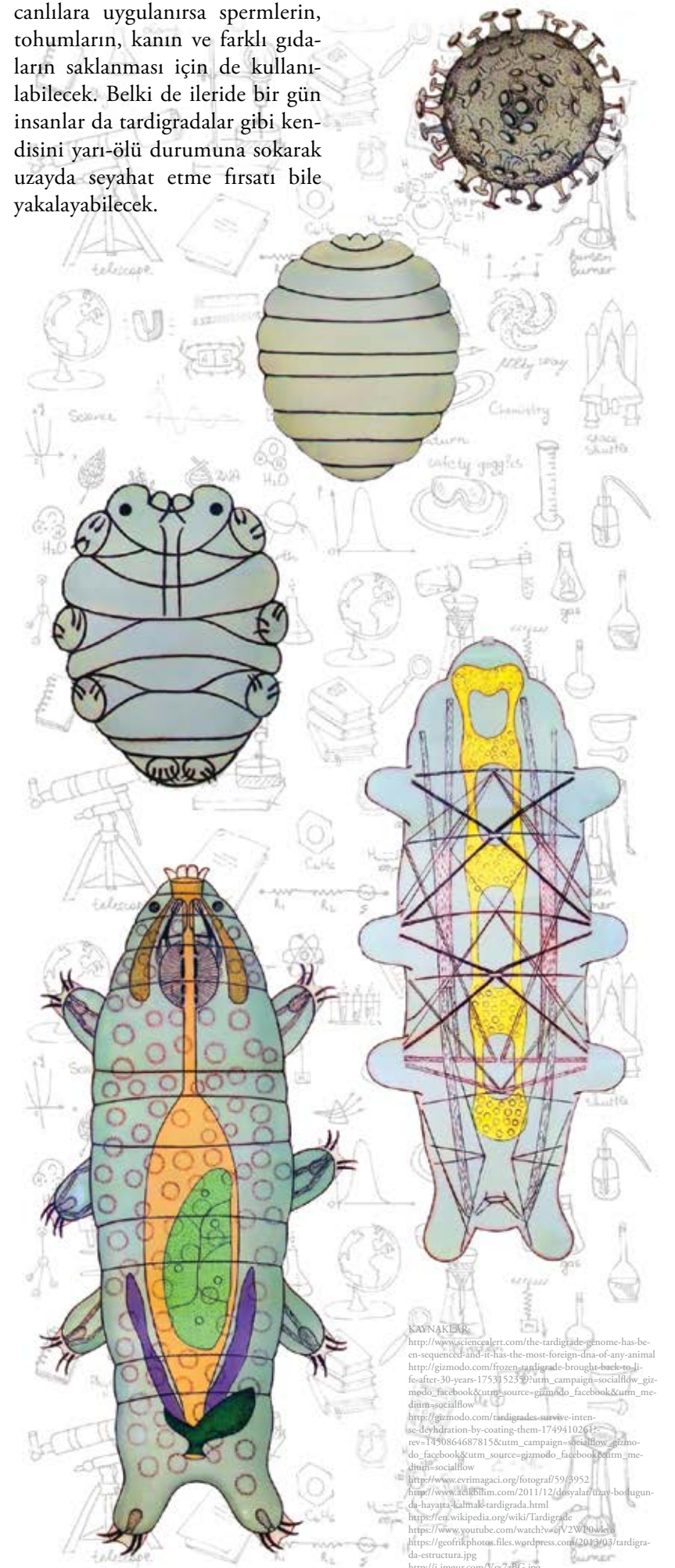
Cryptobiosis (kriptobiosis) adı verilen yarı ölü evreye geçiyorlar. Kış uykusuna benzeyen bu evre, tardigradaların metabolizma hızlarını neredeyse sıfıra indiriyor. Ayrıca tardigradalar bu evrede su kaybını da programlayıp hücrelerindeki suyu atarak olası kristalleşmeleri önüyor. Su kaybının, radyasyon direnci açısından da önemli rolü bulunuyor. Canlıların göstermiş oldukları bütün bu reaksiyonlar ise kendi bünyelerinde oluşturabildikleri camı katmanlara bağlanıyor.

Tardigradalar üzerinde yürütülen çalışmalar her geçen gün bu esrarengiz canlılarla ilgili yeni gerçekleri de gün yüzüne çıkarıyor. Kuzey Carolina Üniversitesindeki bilim insanlarının, bu gizemli canlılar üzerinde yaptıkları çalışmalar tardigradaların genlerinin 6 binden fazlasının başka türlerden geldiği gerçeğini ortaya koyuyor. Buna göre canlının genomunun yaklaşık yüzde 18'i bitki, mantar, bakteri ve virüs gibi yabancı DNA'lardan oluşuyor.

Tardigradalar beklentilerimiz neler?

Henüz tardigradaların yarı ölü hâlde geçip hayatta kalma hileleri ödünç alınamadı ancak bilim insanları tardigradaların bu müthiş becerilerinin diğer organizmalara da uygulanabileceğini düşünüyorlar. Nitekim 2004 yılında da bu konuyla ilgili aşı teknolojisinde bir ilerleme kaydedildi bile. Tardigradanın bu özelliği sayesinde bazı patojenleri (hastalığa neden olan her türlü organizma ve madde) öldürmeden kurtarmak da mümkün olabiliyor. Bu sayede, aşının içeriğindeki “zayıflatılmış organizmalar” kuru şekilde saklanabiliyor. Bu çalışma da “kuru aşılar”ın soğutuculara gerek kalmadan saklanarak dağıtım ve depolama açısından önemli avantajlar elde edilmesinin önünü açacağı benziyor. Eğer bu canlının cryptobiosis (yarı ölü hâl) özelliği diğer organizma ve

canlılara uygulanırsa spermaların, tohumların, kanın ve farklı gıdaların saklanması için de kullanılabilir. Belki de ileride bir gün insanlar da tardigradalar gibi kendisini yarı-ölü durumuna sokarak uzayda seyahat etme fırsatı bile yakalayabilecek.



KAYNAKÇIK
<http://www.sciencelari.com/the-tardigrade-genome-has-been-sequenced-and-it-has-the-most-foreign-dna-of-any-animal>
http://gizmodo.com/frozen-tardigrade-brought-back-to-life-after-30-years-175352330?utm_campaign=socialflow_gizmodo_facebook&utm_source=gizmodo_facebook&utm_medium=socialflow_14147
http://gizmodo.com/tardigradas-survive-intense-dehydration-by-coating-them-1749410261?rev=1490864687815&utm_campaign=socialflow_gizmodo_facebook&utm_source=gizmodo_facebook&utm_medium=socialflow
<http://www.cvrimgaci.org/fotograf/99/9952>
<http://www.istim.com/2011/12/dunya-uzayda-hayatta-kalmak-istedigimiz-tardigrada.html>
<http://en.wikipedia.org/wiki/Tardigrade>
<http://www.youtube.com/watch?v=6V2W0k0w>
<https://geotrikphotos.files.wordpress.com/2013/03/tardigrada-estructura.jpg>
<http://i.imgur.com/V8z7BG.jpg>



TEKNOLOJİ ÜRETİMİNDE TÜRKİYE NASIL BİR NOKTADA KONUMLANIYOR?

İçinde yaşamakta olduğumuz çağın başkahramanı olan teknoloji, hayatı kolaylaştırırken farklılaştıran bir argüman olarak ülkeler için de her geçen gün daha fazla önem ifade ediyor. Öyle ki ülke ekonomilerinin sürdürülebilir bir kalkınma çizgisi-

ne kavuşması için teknoloji üretiminin son derece önemli olduğu bir zamanda yaşıyoruz. Haberimizde ise "Teknoloji üretiminde Türkiye nasıl bir yerde konumlanıyor ve bu üretim ekonomik anlamda Türkiye'yi nasıl etkiliyor" sorusunu araştırdık.

Erdem ÖZTÜRK

Ekonomik kalkınmada, ülkelerin rekabet gücünü ve toplumsal refah düzeyini arttırmaya yönelik en önemli etkenin bilimsel alanlardaki ilerlemeler ve teknolojik gelişmeler olduğu göz önüne alındığında, bu alanlardaki ilerleme ve gelişmelerin sağlanması, ülkelerin üretim süreçlerine bağlanıyor. Bu çerçevede ülkelerin sosyal ve ekonomik kalkınma hedeflerine ulaşmalarına yönelik uygulayacakları bilim ve teknoloji politikalarının önemi oldukça fazla.

Teknoloji üretiminde katma değer öneminin bilindiği bir çağda Ar-Ge faaliyetleri de adından bir hayli söz ettiriyor. Hayatın içinde kullanılan teknolojik ürünlerin tümünün hazırlık aşaması denilebilecek Ar-Ge faaliyetleri, ülkelerin gelecekte ortaya koyacakları teknolojik atılımlar için yatırım paylarında ön planda olması gereken bir alan olarak tanımlanıyor.



Türkiye'de teknoloji geliştirme politikalarının tarihsel gelişimi

1962 yılında Devlet Planlama Teşkilatının kurulmasıyla başlayan

dönemlerde teknolojinin hangi konumda olduğuna bakıldığında İkinci ve Üçüncü Beş Yıllık Kalkınma Planlarıyla birlikte bu konuda birtakım çalışmaların ortaya çıktığı görülüyor. Bu çalışmaların başında da teknolojik gelişme ve transfer konuları geliyor. Teknoloji politikalarının doğrudan ele alındığı ilk Beş Yıllık Kalkınma Planı'nda konu, "Teknoloji politikalarının sanayi, istihdam ve yatırım politikaları ile birlikte, bir bütün olarak ele alınması ve belirli sektörlerin kendi teknolojilerini üretecek biçimde geliştirilmesi" olarak karşımıza çıkıyor.

Devam eden yıllarda ise TÜBİTAK-MAM (Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu Marmara Araştırma Kurumu) ile BTYK (Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulu) kurularak "Türk Bilim Politikası 1983-2003" gibi çalışmalar yapılmış bulunuyor.

BTYK'nin ilk toplantısında, Ar-Ge insan gücü ve harcamalarının artırılmasının, yeni araştırma merkezleri, laboratuvarları ve teknoparkların kurulmasının görüşülmesinden sonra yapılan ikinci toplantı, Türkiye'nin bilim ve teknoloji politikası tarihinde, bir dönüm noktası olarak tarihe geçiyor. Ayrıca söz konusu toplantıda, 1993-2003 yıllarını kapsayan "Türkiye Bilim Politikası" dokümanının kabulüyle ilk defa somut hedefler ortaya konuyor. Bu çalışmaların ardından hazırlanan Beş Yıllık Kalkınma Planı'yla da Türkiye'nin teknoloji ve bilim politikası belirlenmiş oluyor.

Son yıllarda konulan hedefler doğrultusunda şekillenen Türkiye Cumhuriyeti'nin 100. yıl planları olan "Vizyon 2023" de BTYK'nin altıncı toplantısında belirlenen başlıklarla ulusal bilim ve teknoloji

stratejileriyle zenginleşiyor. Vizyon 2023'ün ana hedefi ise teknolojik gelişmelerin toplumsal ve ekonomik faydaya dönüştürülmesiyle refah toplumunun yaratılması olarak açıklanıyor.

Türkiye'de teknoloji geliştirme politikalarının mevcut durumu

Türkiye'nin teknoloji alanında mevcut durumuna bakıldığında Türkiye'nin Ulusal Bilim, Teknoloji ve Yenilik Stratejisi'nin (2011-2016), Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulu tarafından 2010 yılı Aralık ayında kabul edilmesiyle birlikte hedefler; bilim, teknoloji ve yenilik (BTY) alanında insan kaynaklarının geliştirilmesi, araştırma sonuçlarının ticari ürün ve hizmete dönüşümünün teşvik edilmesi, çok ortaklı ve çok disiplinli Ar-Ge ve yenilik iş birliği kültürünün yaygınlaştırılması, KOBİ'lerin yenilik sisteminde daha güçlü aktörler olmalarının teşvik edilmesi ile Ar-Ge altyapılarının ve uluslararası BTY iş birliğinin etkinleştirilmesi olarak belirleniyor.

2011-2016 yılları için belirlenen stratejik çerçeve kapsamında otomotiv, makine ve üretim teknolojileri, bilgi ve iletişim teknolojileri, enerji, su, gıda, güvenlik ve uzay gibi sektörler birinci plana alınarak Türkiye'nin bugününe ve yarınaya yönelik çalışmalarla dünya standartlarını yakalaması konuşulmaya başlıyor. Bu hedef doğrultusunda, söz konusu odak alanları ile yaratıcılığın destekleneceği araştırma alanları arasında denge kurulmasına özellikle önem veriliyor.

Türkiye'ye ait Ar-Ge sonuçlarına bakıldığında ise verilerin, AB ortalamasının altında olduğu gö-

rülüyor. Özellikle patent sayısı ve doktora mezunları alanında göze çarpan bu zayıflık, bilimsel yayınların kalitesi konusunda ise AB ülkelerine göre daha iyi durumda. Türkiye'de yapılan bilimsel yayınların %6,9'unun dünya çapında en çok atıf yapılan bilimsel yayınların ilk %10'luk dilimi içerisinde yer alması, ifade edilen kaliteyi ispatlıyor.



Türkiye'nin Ar-Ge ve inovasyon faaliyetleri ülkenin insan kaynağı çokluğu ve ekonomisindeki bilgi yoğunluğu açısından değerlendirildiğinde, kendisiyle benzer ülkeler içinde alt sıralarda kaldığı görülüyor. Araştırmaların söylediği bir başka bilgi ise Türkiye'nin AB'nin belirlediği toplumsal sorunlarla alakalı uluslararası patent başvurularında, iklim değişikliği ve sağlık sorunları alanlarında geride yer aldığı.

Yapılan Ar-Ge harcamalarının finansman kaynağına bakıldığında da 2010 yılı itibarıyla özel sektörün payının %45, kamu sektörünün %31, yükseköğrenim sektörünün payının ise %20 seviyesinde olduğu görülüyor. Türkiye, üniversite-sanayi iş birliği bakımından ise dünyada 75. sırada yer alıyor. Yenilik endeksinde 65. sırada olan Türkiye, rekabet endeksinde de 61. sırada bulunuyor. Anadolu Üniver-

sitesinin de bünyesindeki teknoloji transfer ofisi ve bölgesinde yer alan sanayi ve ticaret kuruluşlarıyla ortaklaşa yürüttüğü projeler, Türkiye'nin hedeflerine yönelik çalışmalar olarak hayata geçiyor.

OECD Bilim ve Teknoloji Göstergelerine göre Türkiye'nin AR-GE'deki durumu

Ülkelerin bilim ve teknoloji alanlarında nerede konumlandıklarını bilmenin yolu, diğer dünya ülkeleri ile yapılacak karşılaştırmada ortaya çıkan standartlarla olan ilişkisini belirlemekten geçiyor. Objektif değerlendirmeler yapılarak ülke çalışmalarına katkı sunulabilmesi için ise dünya çapında tarafsızlık ilkesiyle araştırmalar yapan bazı kurumlar bulunuyor. OECD de bu kurumlardan biri olarak yaptığı araştırmalarda, Türkiye'nin Ar-Ge'ye ayırdığı bütçeği dünya kamuoyuyla paylaşıyor. Bu paylaşım göre Türkiye'nin gayrisafi yurt içi hasılasından Ar-Ge'ye ayırmış olduğu pay her geçen yıl artıyor. 1995 yılında %0.28 olan Ar-Ge payı, 2012 yılında %1.11 seviyelerine kadar çıkıyor. Ancak Ar-Ge'ye ayrılan payın her geçen yıl artıyor olması, Türkiye'nin OECD ortalamasının gerisinde kalmışlığını değiştirebilmiş değil. OECD verilerine göre Türkiye'nin üye ülkeler ortalamasını yakalayabilmesi için Ar-Ge harcamalarını 3,2 katına çıkarması gerekiyor.

Ekonomik geliştirmelerin yanında Ar-Ge çalışmalarının işlevselliğini sağlayan bir diğer alan ise ülkelerin bilim toplumu olmasını sağlayacak eğitim programları oluşturmaları. Okul öncesinden başlayarak kurgulanacak eğitim

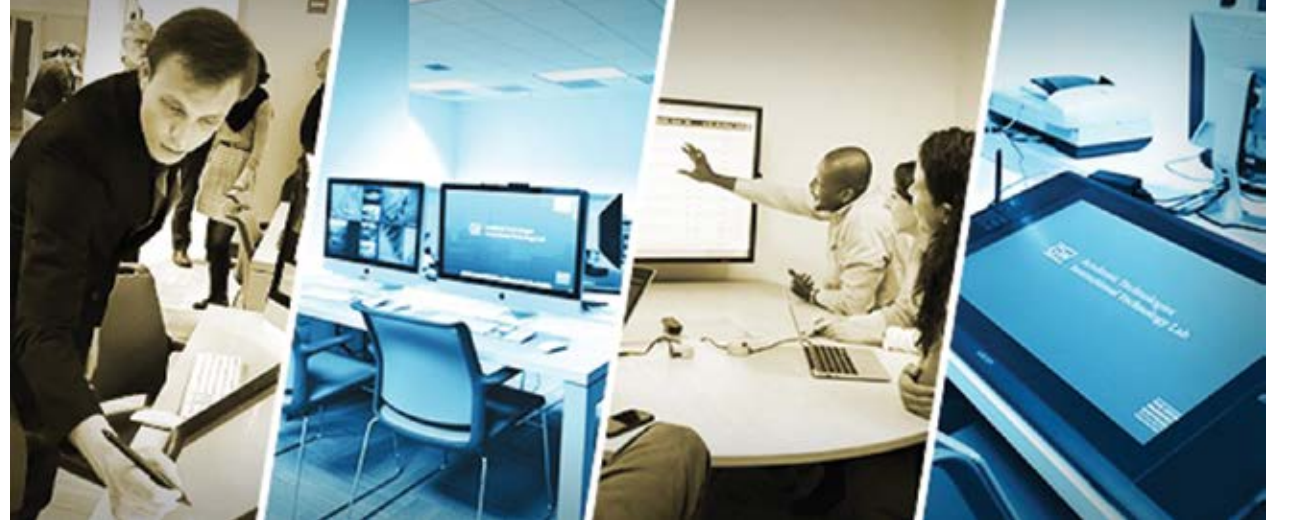
programlarında çocukların bilimi ezberleyen değil sorgulayarak öğrenen özgür düşünme kültürüne sahip insanlar olarak yetiştirilmesi gerekiyor.

Öz kaynaklarla sağlanması gereken teknolojik gelişimde ekonomik durumun yanında eğitim konusunun da önemli olduğuna bakıldığında Türkiye'nin yine OECD verileri ışığında birtakım düzenlemeler yapması gerekiyor. Bu verilere göre üniversite özerkliği değerlendirmelerinde 8 puan üzerinden sadece 1 puan alan Türkiye'nin üniversitelerde özerkliği sağlaması, eğitim müfredatında değişikliğe giderek bireyin öğrenme modellerini temel alan yenilikler yapması, her geçen yıl artırdığı patent teşviklerini ve patent sayılarını daha ileri seviyelere taşıması ve araştırmacı sayılarının artmasını teşvik etmesi gerekiyor.

Katma değeri yüksek teknoloji ürünlerinin üretimini gerçekleştir-

mek için bazı önemli atılımlar da var. O atılımlardan biri TÜBİTAK ile Rolls Royce arasında 2015 yılında yapılan anlaşmayla Türkiye'de ilk defa kurulacak olan "Gelişmiş Üretim ve Teknoloji Merkezi (Mükemmeliyet Merkezi)". Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı bünyesindeki Gelişmiş Üretim ve Teknoloji Merkezi, Türkiye'nin milli teknoloji üretim çalışmalarının temelini oluşturmak, endüstriyel beceri ve yeteneklerini geliştirmek gibi amaçlar taşıyor. Gelişmiş Üretim ve Teknoloji Merkezinin kamu-özel sektör ortaklığı modeli ile işleyecek bir mükemmeliyet merkezi olarak Türkiye'nin başta havacılık olmak üzere birçok sektöre yönelik teknolojilerin imalat ve uygulama kapasitesini artırması bekleniyor.

Bir diğer önemli atılım ise nesnelere İnternet'i tanımlamasının son derece ön planda olduğu günümüzde çip üretimi konusu.



Akıllı teknolojik cihazların hayatımıza girmesiyle gelişen nesnelere İnternet'i, çip üretimini de ülke ekonomileri için önemli bir konuma yerleştirdi. Yatırımların dünya standartlarından düşük seviyelerde kalması yatırımların kendilerini destekleyemez hâle gelmesine yol açacağından çip üretimi gibi dünya genelinde var olan yeniliklerin tica-

rileşmesi, dikkat edilmesi gereken bir konu oluyor.

Bütün bunlar dikkate alındığında Türkiye'nin teknoloji üretimi konusunda ciddi atılımlar yapması, tüketim toplumundan üretim toplumuna geçebilmesi gerekiyor. Çünkü günümüz şartlarına bakıldığında teknoloji üretiminde sadece bugünün ihtiyaçlarını kar-

şlamak değil geleceği planlayarak geleceğe yönelik elde edilebilir teknolojilerin üretimine yönelik çalışmaların yapılması, temel hedef olarak belirlenebilir.

KAYNAKÇA
<https://itl.gwu.edu/sites/itl.gwu.edu/files/styles/large-hero/public/image/130100121Ap11-ITL%20Drupal%20Large%20Hero.jpg?itok=oPdKjcaE>
http://www.cobbarch.com/E%20Cobb%20Architects/commercial/technology%20lab/large/tech_lab01_lg.jpg



Anadolu Üniversitesi Havacılık Kulübü tarafından düzenlenen "Havacılık Sektöründen Notlar" isimli toplantı, Anadolu Üniversitesi Havacılık ve Uzay Bilimleri Fakültesi Mustafa Öç Konferans Salonu'nda gerçekleştirildi.

Uçak Bakım Mühendisleri Derneği (UBMDER) Yönetim Kurulu Başkanı Murat Topçu, Başkan Yardımcısı Barış Çakmak ve Türk Hava Yolları (THY) Kalite Uzmanı Hamdi Fidan'ın konuşmacı olarak yer aldığı toplantıda, lisanslandırma ve mevzuat bilgilendirme konuları öğrencilere aktarıldı.

"Daha fazla lisans mezununu aramıza katmak birincil hedeflerimiz arasında"

Toplantıda konuşan Uçak Ba-

kım Mühendisleri Derneği Yönetim Kurulu Başkanı Murat Topçu, "Biz de sizler gibi bu sıralarda okuduktan sonra kendimizi sektöre adadık. Bu adanmanın en önemli adımı belki de 2012 yılında kurmuş olduğumuz Uçak Bakım Mühendisleri Derneği. Derneğimizin vizyonunu kısaca açıklayacak olursak, havacılık disiplinine yakışır bir kültür oluşumuna katkı sağlamak diyebiliriz. Ayrıca havacılık sektöründeki diğer derneklerden farkı bir adım olarak, daha fazla lisans mezununu aramıza katmak birincil hedeflerimiz arasında. Bu hedefle sizleri aramızda görmek bizleri çok mutlu edecektir. Hepinizi mezun olduktan sonra derneğimize bekliyorum." dedi.

Anadolu Üniversitesi Havacılık

ve Uzay Bilimleri Fakültesi mezunu ve şu anda Uçak Bakım Mühendisleri Derneği Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı olan Barış Çakmak ise lisanslandırmanın havacılık sektöründe çok önemli bir yeri olduğunu ifade ederek "Lisanslandırma konusu şu an sizlere sıkıcı gelse de sektörde çok işinize yarayacak bir kavram. Sivil havacılık yönetmeliklerinde yer alan 66, 145 ve 147. maddeleri sürekli revize edilmekte ve tablolarla açıklanmakta. Bu tabloları anlamak ve uygulamak havacılık sektöründe işinizi bir hayli kolaylaştıracaktır. Bu nedenle bu maddeleri sürekli takip etmenizi tavsiye ederim. Ayrıca havacılık sektöründe yer aldığınızda ya da bizlere ihtiyaç duyduğunuzda her zaman yanınızda

olmaya hazırız." diyerek sözlerini noktaladı. Toplantı soru-cevap kısmının ardından sona erdi.

Havacılık sektöründe tercih edilen işe alım süreçleri ve mülakat soruları da öğrencilerle paylaşıldı

Anadolu Üniversitesi Havacılık Kulübü ayrıca British Town ve Bemar Kariyer Okullarının sponsorluğunda "CV hazırlama ve Mülakat Teknikleri" başlıklı bir seminer de düzenledi. Etkinlik Anadolu Üniversitesi Porsuk Meslek Yüksekokulu Seminer Salonu'nda gerçekleştirildi.

Anadolu Üniversitesi Ulaştırma Meslek Yüksekokulu Sivil Havacılık ve Kabin Hizmetleri Bölümü öğrencilerine yönelik olarak ger-

çekleştirilen etkinlikte konuşmacı olarak İnsan Kaynakları Yöneticisi ve İş Sağlığı ve Güvenliği Uzmanı Cüneyt Yılmaz yer aldı. Seminere Anadolu Üniversitesi Ulaştırma Meslek Yüksekokulu Müdür Yardımcıları Yrd. Doç. Dr. Meserret Nalçakan ile Öğretim Görevlisi Selçuk Özil ve öğrencileri katıldı.

İnsan Kaynakları Yöneticisi Cüneyt Yılmaz tarafından Havacılık sektöründe tercih edilen işe alım süreçleri ve mülakat sorularının da öğrencilerle paylaşıldığı seminerde, verilen istatistikler doğrultusunda bir soru ile elenenlerin olmasına dikkat çekilirken kesinlikle genel kültür sahibi olmak gerektiği vurgusu yapıldı. ▀

Haber: Volkan Dinler
Orçun Ünlü



Yrd. Doç. Dr. Ahmet Karakocalı'ya "Bilimsel Çalışma" ödülü

Gümrük ve Ticaret Bakanlığının tüketici bilincini geliştirmek ve bu yönde hak arama alışkanlıklarını yaygınlaştırmak, tüketici haklarına saygılı kişi, kurum ve kuruluşları teşvik etmek, tüketicinin korunması ve bilinçlendirilmesi ile ilgili bilimsel çalışmaları özendirmek amacıyla farklı kategorilerde verdiği ve geleneksel hâle getirilen "Tüketici Ödülleri", Ankarada düzenlenen törenle sahiplerine takdim edildi. Gümrük ve Ticaret Bakanı Yardımcısı Fatih Çiftçi'nin yanı sıra pek çok bürokrat, Yargıtay üyesi, avukat ile sivil toplum örgütü ve basın kuruluşu temsilcilerinin katıldığı törende, Anadolu Üniversitesi Hukuk Fa-

kültesi Öğretim Üyesi Yrd. Doç. Dr. Ahmet Karakocalı da "bilimsel çalışma" kategorisinde ödül aldı.

Yrd. Doç. Dr. Ahmet Karakocalı, düşüncelerini şu sözlerle aktardı: "Ticari veya mesleki amaçlarla hareket etmeyen her gerçek veya tüzel kişi hukuken tüketici kimliğine sahiptir. Bu kişilerin yaptığı her türlü hukuki işlemde doğan uyumsuzluk, tüketici uyumsuzluğu olarak kabul edilir. Tüketicilerin taraf olduğu uyumsuzluklar bakımından korunması ihtiyacı sadece yasal düzenlemelerle karşılanamaz. Zira hak arama bilincine sahip olmayan kişiler için hukuk düzenince tanıyan haklar anlam ifade etmez. Bu nedenle şikâyet etme bilincinden

çok hak arama bilincine sahip tüketicilere ihtiyaç duyulmaktadır. Bu alanda bilimsel çalışma yapabilmek için hukuk uygulamasının ve dolayısıyla sorunların içinde olmak da gereklidir. Akademisyenliğin yanında hukuk mahkemeleri bilirkişisi olarak görev yapmanın nedeni de budur. Bilimsel çalışmalarımda uygulamada tüketicilerin sıklıkla karşılaştığı uyumsuzluk konularını inceleyerek, somut eserler hâline getiriyorum ve böylelikle bu çalışmalara ulaşan tüketicilerde hak arama bilincinin oluşmasına katkı sağlamayı hedefliyorum. Aldığım ödülün bu düşüncenin karşılığı olduğunu düşünüyorum." ▀

Haber: Sedef Oral

ANALİZ, İYİYİ KUSURSUZ YAPAR

Ethem SÜNDÜK

Dünyanın en büyük takımlarından birisi olarak kabul edilen Manchester United'ı 27 yıl boyunca çalıştıran Sir Alex Ferguson, birçok spor otoritesine göre futbol dünyasındaki en büyük istikrar ve başarı öyküsünün sahibi. Sıkı bir NBA takipçisi olan Ferguson, kariyerinin en büyük hizmetini ise kazandığı kupalar ve başarılarından ziyade "İstatistik" bilimini NBA basketbolu aracılığıyla futbola kazandırmasıyla yapmış dersek abartmış olmayız. Bu sayede ünü diğer bütün spor branşlarına yayılan istatistik bilimi, profesyonel platformlarda başarı reçetelerini tamamen değiştirdi.

İstatistik, basketbol salonlarında saha kenarında elinde kalem defter durmak bilmeden not tutan adamların yaptığı iş olarak karşımıza çıktı başlarda. Kabaca ifade etmek gerekirse, bu emektarlar işin çıraklık döneminde oyuncuların kullandığı her şutu, aldığı her ribaundu ve yaptığı her hareketi deftere yazarak sabitlemeye çalıştı. Kameraların ortaya çıkmasıyla da -hantal ve ağır ekipmanlarla olsa da - maçları kaydedip görüntülere ulaşma devrine geçildi.

Günümüzdeyse her şey daha küçük ve işlevsel bir hâle geldi. Spor camiası olarak küçük çantalarla taşınan, son teknolojiyle üretilmiş kameralar ile kaydedtiğimiz maçların görüntülerini devre arasında izleme ve ilk analizleri maç sırasında yapma şansına erişmiş durumdayız. Biz de Eskişehir Basket bünyesinde yardımcı antrenör olarak istatistik uzmanlığı yapan Semih Uslu ile istatistik dünyasının dününü ve bugünü konuştuk.

Öncelikle sizin hikâyenizi dinleyerek başlayalım istiyorum. Basketbol kariyeriniz nasıl başladı?

Basketbola, Galatasaray alt-yapısında oynayarak başladım.



İlerleyen dönemlerde takımın bir parçası oldum ve genç takımlarda boy gösterdim. Sonrasında antrenörlerim ve büyüklerimle kariyerim hakkında konuşmaya başladık. Benim için antrenörlüğün oyunculuktan daha iyi olacağını, antrenör olarak daha başarılı işler ortaya koyacağımı söylediler. Ben de fikirlerine önem verdiğim insanlardan böyle bir şey duyunca, antrenörlük kulvarına doğru kaymaya başladım. Zaman içerisinde çalışmamın karşılığını aldım ve altyapı ekiplerinden çok, A takımlarda çalışma olanağı buldum.

Mesleğin mutfağından çıktığım için başarılı hocalarla beraber görev yaptım. Bu işe İstanbul'da başladığım için de ayrıca avantajlıydım.

"Maçlardan önce rakip oyuncuların posterlerini asıyorum"

Eskişehir Basket'te tam olarak göreviniz nedir?

Buradaki görevim asistan koçluk. Öncelikli olarak başantrenör-

rümüze her konuda yardımcı olmak ve benden istediği direktifleri yerine getirmek. Hoca ve oyuncular arasında bir köprü görevi görüyorum. Bu anlamda takımdaki iletişim kopukluğunun ortaya çıkmasını engelliyorum. Analiz sürecinde ise antrenmanlarımızı elimde kamerayla kayda alıyorum. Sonrasında oyuncularımıza kendi eksikliklerini görmeleri için bu görüntüleri izletiyorum. Ayrıca rakip takım hakkında topladığım bilgileri, yaptığımız toplantılarda oyuncularımıza iletiyorum. Maçlardan önce soyunma odasına rakip takım

oyuncularının posterlerini asıyorum ve oyuncu profillerinin her ayrıntısını aktarıyorum. Maçların devre arasında ve molalarda çeşitli direktiflerin oluşturulmasında katkıda bulunuyorum.

Görevinizin önemli bir kısmını analizler oluşturuyor anladığım kadarıyla. İşinizin bu boyutunun aşamaları neler, biraz daha açabilir misiniz?

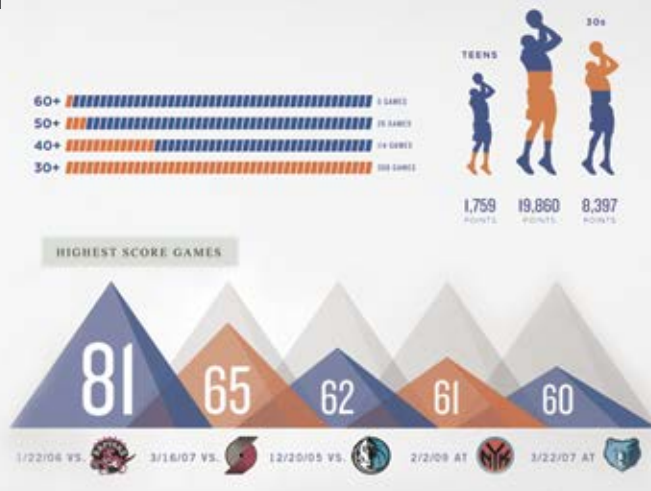
Öncelikle, bir sonraki hafta oynayacağımız takım hakkında bilgi toplamaya başlıyorum. Güçlü ve zayıf tarafları hakkında araştırmalar yapıyorum. Uzun süredir basketbol sektörünün içerisinde olduğum için rakip takım oyuncularının bir kısmını tanıyorum zaten. Bu da işimi bir nebze olsun kolaylaştırıyor ama değişen şartlarda herkes aynı kalmıyor. Bu nedenle her oyuncuyu baştan aşağı analiz ediyorum. Ben iddia ediyorum ki araştırdığım oyuncuları, eşleri bile benim kadar tanımıyor! Sporcular hakkında o kadar çok bilgi topluyorum ki nerede nasıl tepki vereceklerinden hangi durumlarda ne tür psikolojilere sahip olacaklarına kadar irdeliyorum. En küçük detay bile bizim için çok önemli. Bu nedenle rakip takımın birçok maçını izliyoruz. Ardından edindiğimiz bilgileri oyunculara sunuyoruz ve hocalarımız ile fikir alışverişinde bulunuyoruz.

"Antrenmanlar, analizlerimize göre şekilleniyor"

Yapmış olduğunuz analizler antrenman düzeninizi nasıl etkiliyor?

Her antrenmana, önce rakip takım analizleriyle başlıyoruz. Antrenman şeklimiz yapmış olduğumuz analizlere göre şekilleniyor. Rakip takım hakkında çeşitli direktifler vermeden önce çalışmamıza başlamıyoruz. Çünkü neye hazırlandığımızı bilmeden çalışmalarımızı bilinçli bir şekilde sürdürmemiz olanaksız. Oyuncularımızın idmanda nerede durması gerektiğinden, rakip oyuncuları nasıl karşılayacaklarına, pas alışverişlerinin nasıl yapılacağına kadar anlatıyoruz. Bahsettiğim şeyler her takıma karşı aynı sonucu vermiyor. Bu nedenle, her takıma karşı

GEÇMİŞ YILLARA AİT NBA ANALİZ ÖRNEKLERİ



farklı bir antrenman yöntemi oluşturuyoruz. Bunu sağlarken de yapmış olduğumuz analizlerimizden yararlanıyoruz.

Başarının gelmesinde rol oynayan birçok etken vardır. İstatistikler, basketbolda gerçekten ne kadar etkili?

Başarı için bence her şeyden önce takım kondisyonu; yani güç gerekir. Bunun yanında oturması gereken bir takım kimyası vardır. Takımın kimyası tuttuktan sonra ise başarı kaçınılmazdır. Bu koşullar tamamlandıktan sonra hocanın başarısı ve analizler, işe ayrıca katkı veren kısmı olur. Tabii ki analiz basketbolda çok önemli, saliselik zamanlar içerisinde hamle yapmak zorunda kalıyorsunuz. Böylece bütün detaylara dikkat etmeniz gerekiyor. Ama siz ne kadar iyi analiz yaparsanız yapın takım bunu kabul etmiyorsa yaptığınız işin bir önemi kalmaz. Bir takımın başarı ölçütlerini yüzdelik olarak değerlendirebilirsek; analiz değeri yüzde yirmidir. Yüzde ellisi takım kimyası ve kondisyonu, yüzde otuzu da hocanın çalışma şekli ve bilgi birikimidir. Yani analiz değeri asıl yapmamız gereken şeyleri yaptıktan sonra ortaya çıkar. Analiz, iyi olan yüzdeliklerinizi geliştirir ve sizi kusursuzlaştırır.

“Analizi futbola uyarlayan Sir Alex Ferguson’dur”

Basketbol analizi ile futbol analizi arasındaki farklar nelerdir?

Basketbol, futbola göre daha detaylı bir spor. Bu nedenle analiz anlamında basketbol, futboldan daha fazla uğraş gerektiriyor. Basketbolda alınan mola, oyuncu değişiklikleri ve oyuncu psikolojileri çok çabuk değişim gösteriyor. Bu anlamda analizlerinizi uygulama gücünüzün de artıyor. Değişen her yeni duruma göre ortaya farklı bir şeyler koymak zorundasınız. En küçük bir olasılığı bile düşünmeniz bekleniyor. Futbolda ise oyuncular daha geniş bir alanda ve daha az değişken ruh hâliyle mücadele ediyor. Verdiğiniz direktifleri zamana yayıp verim almayı bekleyebilirsiniz. Böylece basketbol ve futbol, analiz anlamında fazlasıyla ayrılıyor. Futbola video analizi kazandıran adam Sir Alex

Ferguson’dur ve bunu NBA takımlarından alarak Manchester United’a uygulamıştır. Bu bağlamda, analiz basketbol için daha önemli olduğunu da anlayabiliriz.

İstatistik biliminin, basketbola olan etkileri konusunda geçmişten günümüze ne gibi gelişmeler yaşandı?

Geçmişe göre şu anda oldukça şanslıyız. Gelişen teknolojiyle birlikte analizlerimizi daha kolay bir şekilde yapabiliyoruz. Öncelikle şartlar, geçmiş dönemde üzerimizde olan ağırlıklardan kurtulmamızı sağladı. Önceden maçlara giderken kocaman kameralar ve büyük teknik aletlerle hareket etmek zorundaydık ama şu anda her şey daha küçük ve işlevsel hâle geldi. Yanımızda, neredeyse taşıdığımız hiçbir şey yok, her işimizi bilgisayar programları üzerinden hallediyoruz. Maç içerisinde yaptığımız analizlere, karşılaşma sonunda hemen ulaşabiliyoruz. Önceden kayda aldığımız kasetlere ulaşmak için en az 2 gün kargoyu bekledik. Bu konuda federasyonumuzun da ciddi bir çalışması oldu ve işlerin hızlanmasını sağladılar. Dolayısıyla koşullarımız iyileşince çalışma kalitemiz de arttı.

“Yakın gelecekte daha detaylı analiz için oyunculara çip takılabilir”

Basketbol için var olan istatistik bilimi ileride nasıl bir hâl alır sizce?

Şu an şartlarımız oldukça gelişmiş düzeyde ancak basketbol sektöründeki en gelişmiş teknolojiyi kullanmıyoruz. En iyi şartları NBA takımları kullanıyor. Her zaman hayal ettiğimiz bir seviye üstünü tasarlamış ve uygulamış olduklarını görüyoruz. Biz de en verimli koşulları kullanmak isteriz ama bu durum ciddi bir maddi külfet gerektiriyor. Ekonomik olarak bunu Türkiye’de sağlayacak çok az kulüp var. Yani analiz işleri, bizim düşündüğümüzden daha üst seviyelerde. Bu alanda sonsuz bir gelişim var, her geçen gün yeni şeyler duyabiliyorum. Basketbolda çok iyi noktalarda bulunan takımlar artık video analizlerini, oynadıkları karşılaşmanın devre arasında izleyebiliyor. Maç sonunda ise ayrı bir analiz sürecinden geçiyorlar. Gelecek dönemde

“**Güçlü ve zayıf tarafları hakkında araştırmalar yapıyorum. Uzun süredir basketbol sektörünün içerisinde olduğum için rakip takım oyuncularının bir kısmını tanıyorum zaten. Bu da işimi bir nebze olsun kolaylaştırıyor ama değişen şartlarda herkes aynı kalmıyor. Bu nedenle her oyuncuyu baştan aşağı analiz ediyorum.**”

analiz çalışmaları oyunculara çipler taktırılabilir. Böylece daha fazla detaya girileceğini ve işlerin epey kolaylaşacağını düşünüyorum.

Gelelim şu anda görev yaptığınız kulübünüze. Eskişehir Basket sizin için nasıl bir hikâye oldu?

Çok uzun zamandır buradayım gibi hissediyorum. Benim için şimdiden çok özel bir yerde. Eskişehir Basket; bütün çalışanlarının inanılmaz bir uyum içerisinde olduğu, herkesin birbirine ağabey-kardeş gözüyle baktığı, oyuncusundan taraftarına kadar bütünleşmiş bir camia. Beni her yönüyle etkiledi ve daha fazla çalışmamı sağladı. Her geçen gün daha iyi neler yapabiliriz diye konuşuyoruz. Hepsinden önemlisi bu şehre saygı duyuyoruz. Eskişehir’in kendisine özgü bir spor kültürü var ve ister istemez buna ayak uyduruyorsunuz. Biz, çalışmalarımıza devam ettikçe başarının geleceğini biliyoruz. Böylece taraftarımıza bize gösterdiği sevginin hakkını vereceğimize inanıyoruz. Basketbol bir ekip işi ve uzaktan bakıldığında Eskişehir Basket’in kocaman bir aile olduğunu görebilirsiniz.

Bu kadar çok çalışan ve teknolojik gelişmeleri takip eden bir antrenör olarak hedefleriniz neler?

Basketbolun mutfağından geliyorum. Her ortamı gördüm ve ayak uydurmak için çok çalıştım. Bundan sonraki süreçlerde de bu durum değişmeyecek. Oyuncu olarak başladım, kısa süre altyapılarda çalıştım ve sonrasında A ta-

kımlarda yardımcı koçluk yaptım. Bundan sonraki hedefim, başantrenörlük. Merdivenleri sabırla çıktım ve gelişime oldukça açık bir insanım. En iyi bilgi birikimiyle üst seviyelerde koçluk yaparak başarılar kazanmak istiyorum.

Kaynakça

<https://pbs.twimg.com/media/CC2BPW9UsAAU1-Q.jpg>
<http://www.nba.com/nuggets/sites/nuggets/files/content/images-gallery/2013/06/kennethfariedinfographic.png>



İstatistik Uzmanı Antrenör Semih Uslu



